PROMIN

ПРОМІНЬ

Ч. 11-12
ЛИСТОПАД-ГРУДЕНЬ
1981

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XXII ЛИСТОПАД - ГРУДЕНЬ 1981 Ч. 11-12

Виходить раз у місяць

В и д а є

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді $12.00
Передплата до інших країн 12.00
Поодиноке число 1.20

Передплату висилати на адресу:

P R O M I N

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

PROMIN

No. 11-12 NOV. - DECEMBER, 1981 VOL. XXII

Monthly Publication

P u b l i s h e d b y

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada $12.00
Subscription in other countries 12.00
Single copy 1.20

Address:

P R O M I N

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

З. Орест — Виставки та їх значення 1
О. Лукомська і Н. Базюк — Звіт крайового З'їзду Союзу Українок 3
Т. Г. — Твір „Меланхолійний вальс" О. Кобилянської 6
Олена Пчілка — Спогади про Михайла Драгоманова 8
С. Кандиба — „Вітер з Волині" 13
— Amnesty International — Canadian Bulletin 15
— President Message 15
Submitted by Helen Raycheba 16
Borys Dmytrovych — Kupalo Premieres in Edmonton 16
H. Kuchmij Shows Film in Saskatoon 17
St. Vladimir Ukrainian Institute, Toronto 18
С. Василишин — Вшанування заслужених громадян 19
Відділ для дітей 20
Багатокультурність — Виростаючи разом 23
Громадська і родинна хроніка 24
Річні звіти відділів 26
Квіти незабутнім 31
С. Кульба — Довкола дому 32
Іванна Вахна — Українська вишивка 32
Канадська пошта 33

НА ОБКЛАДИНЦІ — Осінній краєвид на Гуцульщині.

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон ..... $ 0.50
Вибране, Г. Мандрика 1.50
Видатні жінки України, Н. Полонська-Василенко 6.00
Довідник про Союз Українок Канади 0.10
Листки взорів з мистецької книжки, хрестиками, явор., низинкою 0.25
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська 1.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня нар. Лесі Українки 2.50
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки 10.00
На Роковини Івана Франка 1.00
Програма для Молодших Відділів СУМК 2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської 1.00
Програма на свято Св. Миколая 2.50
Про життя і творчість Ольги Кобилянської 0.50
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК 7.00
П'єса, „За нами, сестри!", Анна Звоздецька 1.50
П'єси для молоді 2.50
Програма для садочків 1.50
Візитівки, з смолоскипом, тузин 1.00
Портрет Лесі Українки 2.00
Картки на листи з ковертами, з смолоскипом, тузин 1.50
Макатки — сувенір з Ювілею 50-ліття Союзу 5.00
Прапорчики, на ньому смолоскип, тризуб, клиновий листок 1.50
„СМОЛОСКИП" — відзнака СОЮЗУ УКРЗАЇНОК КАНАДИ 7.00
Срібні ложечки, з смолоскипом 12.00
Також маємо серветки, з смолоскипом, добра якість, тузин 1.50
50-річчя здобуття громадських прав Української Жінки, Г. Янішевська 0.75
Статут Союзу Українок Канади 0.25
Твори Лесі Українки, а англійській мові, КУК 7.50
Три сильветки, Л. Білецький 1.50
Українські коляди, С. Яременко 0.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова 3.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак 2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді 6.00
Я вернуся, О. Крамар 0.50
Pysanka: Icon of the Universe — Museum U.W.A.C. 3.95
"Ukrainian Canadiana" U.W.A.S. 12.00
The Development of Ukrainian Classical Music, D. Woziy 0.50

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

№25 11024 — 82 Ave.,

Edmonton, Alberta T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ВИСТАВКИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ НАРОДУ

В загальному мистецтві в останніх 20-ох та 30-ох роках помітне місце посідає багатогранна творчість українського народного рукоділля, яке вплинуло до певної міри, і на творчість нашого раннього поселення українців в Канаді. Українська жінка, окрім тяжкої щоденної праці, зовжди старалася прикрасити хатню обстановку, своїми традиційними чи побутовими речами народного рукоділля.

До цих інтеріерних прикрас можемо зачислити; вишивку, різьбу, образотворчий твір і тому подібне. Це жива краса, яку створив самий народ.

Бурхливі події цього часу, викликали зростання громадської й національної самосвідомості, сприяли посиленню інтересу передової верстви українського народу, яка почала проломлювати цей вияв мистецького життя серед чужомовного суспільства Канади. Де-які світові соціологи схиляються до думки, що у вік науково-технічної революції, творча фантазія людини цілком переключилася з художньо-образної сфери, у логіко-раціоналістичну — до конструкцій систем моделей та формул. Дійсно наукова творчість, у другій половині 20-го століття, набула небачених маштабів, яка витворила дикий вибрик абстрактного мистецтва.

Проте дуже важливою ділянкою для нашого українського середовища, є помітне бажання представити, не тільки для українського глядача, але й також для англомовного, наші культурні здобутки, як минулого так й теперішнього часу. У нас є дуже цінна та багатогранна творча діяльність минулих років! Щоби представити цю самодіяльність наших культурних виявів, ми повинні робити так звані експозиції, чи по нашому виставки, які мали б проломити, цей бар'єр важливого чинника нашого українського „амбасадорства" серед чужинного світу.

Такі виставки влаштовувані Українським Музеєм Канади, приносять нам користь, не тільки матеріяльного аспекту, але розбудовують певного рода респект до української нації, серед чужинного світу.

Добре влаштована вистава народного мистецтва, приносить не тільки розголос про індивідуальність о с о б и-мистця, — його походження як українця, але в загальному і про нарід, з якого виводиться даний рід мистецтва. Коли, наприклад, ми говоримо про Курилика як канадського мистця, то рівночасно ми підкреслюємо, що він був українець і його батьки приїхали в Канаду з України.

А скільки таких подій, і то важливих, світового значення пов'язані з українським народом, його державним життям, його історією з іншими народами світу, де пересічний чужинець-канадець взагалі не знає.

Ми зробимо приклад такого політичного зв'язку України з іншими народами, і як можна цілком виставовим способом проломати т аку важливу історичну подію серед нашого чужомовного оточення. Ми знаємо з історії, що київський князь-володар Ярослав Мудрий мав три дочки, які пізніше стали королевими: Франції, Норвегії та Угорщини, а самий князь дістав назву тестя Европи.

Отож специфічна плаштована вистава цих княжих років у нашому музеї, може багато спричинитись у поширенню доброго імени про Україну та показати нашу славну давнину української державности серед чужомовного суспільства Канади.... Спеціяльно створені нашими мистцями картини, ноша княжих часів, описи цих княжих подій і т. п., можуть служити наче книга історії представлена почерез виставку в Музеї. Прикладів можна наводити багато! Доба гетьмана Івана Мазепи і союз України з Швецією, та невдала битва під Полтавою; Українська державність 1918-тих років і визнання України центральними державами Европи включно з Совєтським Союзом і т. п.

Про підвищення передплати

Подаємо до відома, нашим читачам, що з днем 1-го листопада 1981 р. передплата журналу „Промінь" буде 12.00 долярів на рік. Це дуже мінімальна підвишка поможе нам бодай частинно покрити видатки, які зросли впродовж останніч двох років. Зросли ціни на друкові журнала, папір, а тепер нові поштові оплати.

Залеглі передплати можна буде сплачувати по старій ціні до кінця цього року. Опісля треба буде платити повну ціну.

Референток „Променя" при відділах просимо пам'ятати, про нову ціну — 12.00 долярів на рік. Будемо дальше числити на добровільні пожертви прес. фонду, який поміг нам вдержати журнал при житті.

Провірте свою дату передплати, яка є на наліпці Вашої адреси і постарайтесь заплатити рік наперед. Щиро дякуємо.

Редакція й адміністрація.

Сотки чужинців заходять до нашого головного Музею в Саскатуні, і оглядають наші історичні та побутові речі про загальне життя українського народу.

Така виставка не конечно мусить бути організована Головним Музеєм, а може бути влаштована й нашими філіями. Коли в Головнім Музеї замало потрібних до даної виставки, матеріялів, то очевидно спільними силами, з Філіями Музею, можна осягнути бажану мету, і така вистава зможе за рік часу чи може два роки, зробити подорож від Ванкуверу аж до Монтреалу чи Галіфаксу.

Дальше, між нашим загальним суспільством є любителі мистецтва, які учащають на різні імпрези; симфонічні концерти, драму, балет, оперу і т. п., які відбуваються в театрах, кіно і т. п. Ці любителі загального мистецтва заходять туди, платять квиток вступу і любуються мистецькими здобутками суспільного життя, або прямо милуються окремими варіянтами музики чи співу.

Добре зорганізована образотворча виставка в Музеї чи Галерії мистецтва, чи виставка народного рукоділля, можуть мати ці всі нюанси подібностей для любителів мистецтва, що й опера чи балет. Твори українського образотворчого мистецтва чи рукоділля є також красою народу, до речі часто такі твори є виставлені на продаж, де можна також придбати даний твір для прикраси власного дому. Любителі такого мистецтва також заходять на виставу, платять за квиток чи білєт вступу і оглядають мистецькі твори чи вироби народного рукоділля, які є витвором людської мистецької краси. Такі виставки дають також і прибутковий дорібок для Музею. Від продажної ціни художнього твору Музей одержує комісовий відсоток, як й також від квитків вступу.

Коли розглядаємо аспекти музейного життя, то можемо напевно погодитися з такими поглядами, що окрім різних експозицій, Музей має змогу улаштовувати; курси, доповіді. літературні вечорі , сольові виступи і т. п., і така установа як Український Музей є також центром мистецького та культурного життя українців в Канаді.

З. Орест.

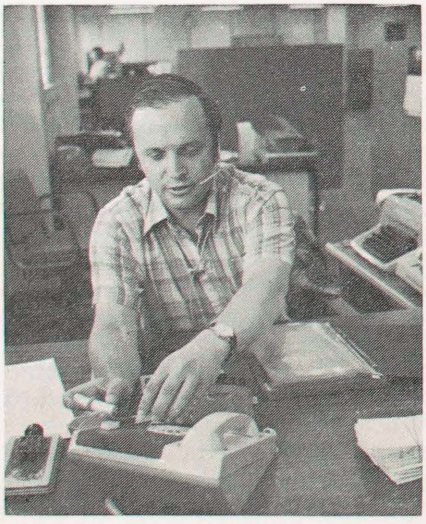

Dave Lazaruk serves a public he cannot see. Dave lost his sight 25 years ago. He is one of the telephone inquiries clerks at the Canada Employment Centre in downtown Edmonton, where he handles inquiries and directs calls on the programs and services of the federal department of Employment and Immigration. He knows his job well and has a special talent for dealing with the public.

Давид Лазарук при праці

В журналі з вересня була надрукована на сторінці 17 цікава стаття про Давида Лазарука, який працює в Кенедієн Емплоймент Центрі в Едмонтоні.

Давид Лазарук, син українських громадян Томи і Марії. Він втратив зір як мав 10 років. Свою освіту продовжував у спеціяльній школі в Брентфорді, Онт. Там він закінчив ґрейд 10-ий. Вернувшись до Едмонтону працював і вчащав до школи вечорами, де закінчив 12 клясу. Давид закінчив однорічний курс праці державного службовця.

Давид обдарований лагідною вдачею та увагою до оточення і близьких йому людей. Він живе в родині своїх батьків. Мама Давида, Марія Лазарук відома як активна членка Союзу Українок при відділі св. Івана в Едмонтоні, батько Тома Лазарук недавно відійшов у вічність.

Крім того Давид любить життя, людей, любить рух. Він співав у молодіжному СУМківському хорі, він спортовець, його можна побачити зимою між спортовцями на лижах та інших активностях. Давид любить свою працю і каже: „Я люблю людей і радий помагати їм у їхніх проблемах".

Звіт Крайового З'їзду Союзу Українок Канади

Едмонтон, Альберта 1981 р.

Дня 19 серпня 1981 року, у середу вечером розпочато реєстрацію делеґаток і гостей. З'їзд відбувався у приміщеннях Альбертського університету, й тут на час З'їзду, в університетському гуртожитку можна було замешкати. При вході до будинку, коло реєстраційних столів була споруджена виставка українського народного мистецтва, заходом Провінційної Філії Музею Союзу Українок в Альберті.

У четвер 20 серпня о годині 9:30 ранку розпочато З'їзд Союзу Українок Канади, під спільним кличем складових організацій С.У.С. „50-ЛІТТЯ С.У.М.К." (Союзу Української Молоді Канади). Внесенням прапорів, молитвою „Царю Небесний", відспіванням гимну — „За нами сестри", та вшануванням однохвилинною мовчанкою померлих членок, розпочато З'їзд.

Голова Союзу Українок Канади пані Надія Боднар покликала до президії бувші голови К. Міськів, С. Василишин, Л. Івасюк, А. Радом-Союзу: д-р С. Стечишин, Д. Янду, Н. Когуську, М. Ткачук та голови провінційних управ: З Британської Колюмбії: пані М. Вакалюк 1980 рік, О. Дзюбенко 1981 рік; з Альберти: п. М. Фербей 1980 і 1981 роки; зі Саскачевану: п. А. Холод 1981 рік; з Манітоби п. добр. Ю. Лучак 1980 рік, А. Стельмащук 1981 рік; зі Східньої Екзекутиви: п. Ю. Головату 1980 і 1981 роки. Секретарками З'їзду були: п. Н. Базюк і п. О. Лукомська.

Пані Н. Боднар, предсідниця З'їзду привітала численних делегаток, членок, гостей, та представила пані Катерину Міськів, бувшу голову Союзу Українок Канади, і за заслуги З'їзд вшанував пані К. Міськів почесним головством 38-го З'їзду С.У.К. На пам'ятку вручено пані К. Міськів почесну грамоту й пришпилено китицю квітів.

По цім слідували привіти голів провінційних екзекутив, з яких подаємо вибрані думки:

О. Дзюбенко, Британська Колімбія: Живемо в переходовій добі, в добі асиміляційних впливів, які натискають на нас у всіх ділянках нашого життя. Ми, як загал, помалу губимося, затрачуємо нашу духовість і це спричинює байдужість і зменшення нашого членства по відділах.

Те, що ми дотепер осягнули завдячуємо лише тому, що ми зберігали наші питомі форми життя, твердо трималися рідної культури й

Зліва напараво — Катерина Міськів — почесна голова З'їзду — Надія Боднар, голова Союзу вручує їй почесну грамоту.

традицій, й формували нашу духовість на своїй історії, літературі, а головно на глибокій любові до свого народу, а ключем до цього була наша рідна мова.

Це були ті напрямні, якими керувалися основоположниці Союзу Українок Канади, це було святеє-святих нашої праці поверх 50-ти років і це одинокий шлях, яким повинна йти наша праця в будучому.

Сьогодні відзначуючи 50-літній Ювілей нашої молодечої організації СУМК, ми можемо ствердити, що вона себе виправдала в минулому, вона видала свідомих членів, які поповняли ряди нашої організації.

І ми, як свідомі членки Союзу, як добрі матері, яким добро й доля наших дітей лежить глибоко на серці, звернімо більше увагу й допоможімо нашій молоді, допоможімо їй зрозуміти, що вони, це майбутність нашої організації, це майбутність нашої Церкви, це майбутність нашого народу.

— — — — —

Анна Холод, Саскачеван: Зійшлися ми тут обмінятися думками, набрати більшої охоти до народної праці й почерпнути позитивного духа для нашої ідеї. Я вірю, що всі ми бажаємо цьому З'їздові якнайкращих успіхів. Через активну участь ми винесемо з цього З'їзду конкретні, практичні проєкти для нашої дорогої молоді, котра є нашою надією для кращої будучності.

Прошу Вас усіх, коли ви повернете домів, не лише розкажіть, але покажіть ділами, відношенням, тотальним своїм особистим життям і життям організації. Постарайтеся так майстерно передати, щоби світло правди засіяло в наших серцях для дружньої праці й для добра нашого народу.

Я твердо вірю, що ви всі візьмете активну участь і заберете зі собою ці думки, які справді будуть мати успіх у вашій місцевості.

Віра, це математична сила! Вона зменшує слабості, додає сили, ділить труднощі, помножує можливості- Пам'ятаймо цю формулу й ми всі будемо мати успіх! Боже подай нам найвищого й найкращого успіху в нарадах.

— — — — —

Анна Стельмащук — Манітоба: Можна завважити, що життя у відділах з різних причин міняється. Є відділи, що з природніх причин зменшуються, а з тим і їхня праця. Провінційна Екзекутива старається такі відділи піддержувати відповідними способами.

Я думаю, що може добре було б організувати жіноцтво в окружні відділи й в цей спосіб вдержати менші відділи. Правда, що таких відділів не багато, але є. Можливо, що в цей спосіб можна було б краще допомогти нашій молоді, гуртуючи їх у відділи СУМК, організуючи для них курси українознавства, мистецтва і т. п. Нам треба подбати, щоб наші діти знали, — хто свони й чиї вони діти. Не потрібно мені стояти тут перед вами та говорити, що конечним є вляти в молоду душу дитини гордість і любов до своєї спадщини. Я певна, що немало тут сьогодні, особливо молодших, знають багато більше деталів з ізраїльської історії, як зі своєї власної. Прийшов час, щоб наші діти знали, — яким тернистим шляхом проходили наші предки на протязі своєї історії. Піддержуймо та поширюймо відомості про український Голокост та українську Масаду — а їх є немало.

— — — — —

Юлія Головата — Східня Канада: У найтяжчі хвилини нашої історії, коли здавалося, що немає рятунку, наші жінки з молитвою на устах ставали в ряди разом з чоловіками обороняти нашу рідну землю.

З покоління в покоління — мати передавала своїм дітям любов до Бога, до свого українського народу, до Батьківщини. Отож не шукаймо чогось нам чужого, а стараймося з любов'ю і терпеливістю навчати наших дорогих дітей всьому, що українське: нашої співучої мови, пісні, звичаїв. Передаймо їм все найкраще, що придбав наш нарід. Не говорімо до наших дітей чужою їм мовою!

Це все дуже яскраво є записано в нашому статуті, і звернімося до тих ідей, на яких побудувався Союз Українок Канади. Ці всі засади є сьогодні такі ж актуальні, як були 50 років тому.

Звертаймо більше уваги на культурно-освітню працю по відділах і допоможім нашим членкам рости духово.

На цій першій сесії З'їзд вітали представниці едмонтонських відділів: Розалія Фарина — відділ при Катедральній громаді Св. Івана, Ф. Тарновецька ім. Кн. Ольги при громаді Св. Михаїла, Н. Гаманник ім. Лесі Українки при гро-

Відкриття З'їзду — „За нами, сестри..." гимн Союзу Українок. Перша зліва диригує Марія Вакалюк.

маді Св. Іллі, М. Дем'янів — при громаді Св. Андрея і А. Звоздецька ім. Св. Анни при громаді Св. Антонія Печерського.

Слідувало доповнення комісій. До резолюційної комісії вибрано: Н. Когуську, Г. Сенишин, О. Лукомську. До номінаційної комісії: М. Фербей, Л. Івасюк, Н. Фарину, Є. Прокопчук, та голови провінційних екзекутив: О. Дзюбенко, М. Фербей, А. Холод, А. Стелвмащук, Ю. Головату. До верифікаційної комісії увійшли: Л. Феняк, Є. Прокіпчук, К. Рожак.

Протокол з останнього З'їзду, що відбувся 1979 року у Гамільтоні, прийнято як був написаний у „Промені". Пані Н. Боднар, предсідниця З'їзду, для пригадки, перечитала резолюції З'їзду в Гамільтоні. Слідувала перерва на обід.

На час З'їзду в Альберті була чудова погода, це мало додатній вплив на почування учасників З'їзду. Будинок, у якому відбувалися усі сесії складових організацій С.У.С. були у певній віддалі від університетської їдальні, так, що треба було йти пішки кілька хвилин, або підіхати автом. Багато учасників З'їзду залюбки йшли пішки, щоб бодай кілька хвилин налюбуватися чудовою погодою.

Обідня перерва була милою нагодою для особистих зустрічей та розмов між учасницями З'їзду, що з'їхалися з усієї Канади, почавши із заходу від Британської Колюмбії і на сході до Квебеку.

Пообідня сесія. У милому відсвіженому настрої делеґатки З'їзду зайняли місця залі призначеній на пообідню сесію. Голова президії, пані Н. Боднар відкрила пообідню сесію милою несподіванкою, а саме привітала й представила шановну гостю з Америки, пані Валентину Кузьмич, голову Об'єднання Українських Православних Сестрицтв Америки, що рівночасно є адміністраторкою журналу „Віра".

Повстанням з місць, присутні привітали гостю з Нью-Йорку, а пані Н. Боднар пришпилила їй китицю квітів, під рясні оплески присутніх.

„Приєднування членства до наших організацій"

Головною точкою пообідньої сесії був семінар на тему: „Приєднування членства до наших організацій. На запрошення Централі, цей семінар погодилася перепровадити україн-

Голова Союзу Українок Канади Надія Боднар офіційно відкриває З'їзд.

ською мовою пані Христина Туркевич, культурно-освітня координаторка у відділу „Культурної Спадщини" Провінційного Уряду Альберти. Через непередбачені причини п. Х. Туркевич не була присутня на З'їзді, однак за її таки стараннням семінар відбувся, так як був заплянований, за винятком, що був проведений англійською мовою. Для кращого зрозуміння ходу семінара, коли справа цього вимагала, п. М. Сулима перекладала на українську мову. Слід відмітити, що поміж точками сесії, кілька разів, виступали молодші сумківці з деклямаціями, співом та грою на бандурі, що дало учасникам З'їзду приємне відпруження.

Було велике зацікавлення ходом семінару. Присутні брали активну участь і з великою надією чекали на вислід, що мав дати певну розв'язку відносно приєднування членства до організації.

Офіційне відкриття З'їзду С.У.С відбулося у четвер вечером у авдиторії Св. Івана. Тут виступали з доповідями голови складових організацій, члени молодших відділів СУМК виступали з концертовими точками. Простірна заля була виповнена учасниками З'їзду по береги. Провінційна Управа С.У.К. на Альберту спільно з Провінційною Управою Т.У.С. на Альберту, гостили присутніх смачною перекускою.

(Далі Буде)

Т. Г.

ТВІР „МЕЛЯНХОЛІЙНИЙ ВАЛЬС" О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

У цьому творі дуже яскраво віддзеркалена проблема емансипації жінок (зрівнання прав), якій письменниця присвятила багато уваги, та яку розуміла й розвинула її інтерпретацію, — особливо глибоко й своєрідно. Цю своєрідність бачимо у творі „Мелянхолійний вальс".

Мова у творі про трьох дівчат: Марту, Ганнусю і Софію. Марта — це студентка філологічного факультету (вивчає мови), Ганнуся — малярка, а Софія піаністка, яка мріє поїхати на удосконалення своєї гри в консерваторії у Відні.

Авторка змальовує цікаві характери цих студенток. Вони винаймають помешкання і живуть дуже дружньо, лише мають клопоти з фінансами. Спочатку жили спільно тільки Марта й Ганнуся, а коли оплата за помешкання стала вищою, вони мусіли прийняти до спілки ще одну студентку — Софію Дорошенко. Подій у творі нема багато. Розкриває О. Кобилянська характери персонажів, передаючи розмови дівчат та їх роздуми.

Всі три характерами дуже різні, але у співжитті дуже доповнюються, творять гармонійне доповнення того ідеального характеру жінки, що його змальовує авторка у своїх творах. О. Кобилянська розуміла зрівняння у правах жінок в той спосіб, що не домагалася для них тільки самих прав. Разом з правами, жінка повинна брати на себе й обов'язки. Бо, як висловилася Леся Українка — **„Права без обов'язків — це сваволя".** Коли жінки здобули всі права нарівні з мужчинами, вони повинні бути настільки зрілі інтелектуально й духово, щоб могти бути активними у всіх ділянках життя. Щоб мати могла виховати синів на добрих громадян, вона сама мусить бути доброю громадянкою. Тому український жіночий рух, до розвитку якого була у великій мірі причасна й О. Кобилянська, поставив собі гасло: ЖІНКА ПОВИННА БУТИ МАТІР'Ю В НАРОДІ, А ГРОМАДЯНКОЮ В РОДИНІ".

Характеристика Марти. Це тип жінки, яких багато, вона пересічна, хоч має й свої особливості. Основною її прикметою є доброта. Добра вона настільки, що часто поступалася не тільки своїм переконанням, але й вигодами. Ганнуся часто неделікатно висловлювалася супроти неї, але Марта це сприймала легко, бо знала, що її товаришка щира для неї, що вона любить її. Марта не була під впливом новітніх ідей емансипації, воліла залишитися традиційною жінкою, — плянувала вийти заміж, працювати учителькою, любила гру на фортепіяні, сама вміла грати на ньому. Марта в усьому поступалася Ганнусі, уважала свою товаришку „вибраною", „расовою людиною", для якої метою в житті було мистецтво, а не подружжя за всяку ціну. Ганнуся панувала над Мартою, мов над якою підданою. Марта була свідомою цього, але вона не супротивлялася цьому й це підданство її не боліло. Коли Ганнуся виїжджала десь, Марта дуже за нею тужила, бо в товаристві Ганнусі всі ставали повні життя й цікавости. Коли ж виникла проблема підвишки ренту, Марта готова була взяти ще одну лекцію англійської мови, щоб догодити Ганнусі. Вона й займалася пізніше сином Ганнусі. Словом була Марта щирою, відданою і дуже доброю товаришкою, господинею, зарадною організатор-

---

Олекса Стефанович

О. КОБИЛЯНСЬКІЙ

Все вище легкою стопою,
В простори світлої краси...
Уже далеко за тобою
Густі лишилися ліси.

Уже у млі твої смереки
І твої гори вже у млі...
О, як високо, як далеко
Ти вознеслася від землі.

Стопи вже служба не потрібна,
Бо крил розкинутих чета,
Широкомутная і срібна,
Тобі дорогу розгорта...

Стезя терниста і нерівна,
Її тернам не видно меж...
Та духу світлого Царівна
Неутомимо ти ідеш.

Сльза від болю не заблима,
Лише затиснуться вуста...
Нечутним кроком за плечима
Неодлучила самота.

Чи на вершинах, чи в долинах,
Де б не лягла стезя твоя, —
В душі — краса і Україна,
Як двоєденная зоря.

кою домашнього життя. Вона одружилася і жила життям пересічної жінки.

Ганнуся — це модерна емансипантка, яка основною метою свого життя вважала не материнство, але розвиток свого мистецького таланту. Вона твердила, що живе не законами тісно-програмової людини (як Марта!), але широким, нічим не зв'язаним, безмежним під небесами життям. Уважала, що всі люди повинні жити мистецтвом, шукати його скрізь, тоді б на світі не було зла й погані, була б сама краса й гармонія. Ганнуся уважала, що погляди вузьких міщанок, що обертаються довкола вузького домашнього практичного життя (варити, порядкувати, няньчити дітей) не для неї, вони спиняють її мистецький розвиток. Вона живе мистецтвом і не дбає про одруження. А коли й потім одружилася, то швидко попала в конфлікт з чоловіком і розійшлася. Дитину забрала собі й потім нею займалася вірна їй і добра Марта. Ганнуся панувала над Мартою, немов над підданою. Але Марта не боронилася перед тим, це підданство не боліло її, навпаки їй було тужно за ним, коли Ганнуся перебувала поза хатою.

Ганнуся була дуже вродливою, ясна бльондинка, з гарним лицем і дуже блискучими живими очима. Збудована також прегарно. У своїх постановах була швидка й консеквентна. Коли малювала, Ганнуся переймалася працею до глибини душі. Ганнуся, довідавшись про підвишку ренту, роздразнилася, кидала речами обдерла свої проєкти картин, проклинала свою долю, хотіла бути радше сліпою, як бідною маляркою. Ганнуся боялася брати ще третю співмешканку до себе, бо вірила, що вона буде дуже нецікавою — буде шити на машині, чи плести панчохи, зануджувати її своїми розмовами й тим спинюватиме й задавлюватиме найтонші зворушення до свобідного розвою їх індивідуальностей.

Ганнуся була незвичайно доброго серця. Швидко вміла перепросити й шукати ласки в інших, яким вона сказала щось прикре. Тому всі її дуже любили, навіть розпестили, догоджуючи їй у всьому. Коли позичала товаришкам гроші, то ніколи не хотіла приймати звороту від них. Гарно вдягалася, належала до багатьох товариств. Професори в університеті також її любили, тужили за нею всі, коли часом не приходила на виклади. Називали її „щасливою дитиною". Коли прийшла Софія вперше за помешканням, Ганнуся осудила її за вигляд — думала, що то якась нудна вчителька музики, що вона неохайна виглядом (два ґудзики в Софії не були добре пришиті до плаща-). Але коли Софія заговорила, що вона не хотіла б нікому своєю грою перешкоджати, що вона тому мусить грати, що потребує гармонії, а гармонія її пливе не тільки з гри, але й з взаємин з людьми, тоді Ганнуся відразу стала прихильною до Софії.

Погляд Ганнусі на любов була також „модна" емансипована. В любому чоловікові Ганнуся бачитиме живий образ. Може їх були не один, а більше. Шукає в мужчин великих, перемагаючих мотивів, під впливами яких могла б розцвісти її душа. Якщо такого чоловіка зустріне, тоді зможе в честь його створити великий образ. Тому вона прагнула поглибити своє малярство, поїхала до Італії.

Характеристика Софії. Не менш складним є також і характер Софії. Вона ходяча музика. В житті та в грі шукала гармонії — в людях, в їх відчуваннях, в їх взаєминах до себе і до природи. Софія виглядом була оригінальна — профіль клясичний, але лице дуже сумне й завжди втомлене. Мала, чорна, лискуче волосся, складене у вузол й обвите два рази оксамиткою. У поставі її була якась певність, шляхетність. Для фортепіяна Софія відносилась, як до живої істоти. Вона раділа, що в кімнаті, в яку спровадилася, буде добрий відгомін, добра акустика. Слухаючи її гру, слухачі відразу починали розуміти музику. Звуки з-під її пальців повторюючись змінялися в красу, яка поривала ніжністю і м'ягкістю. Грі Софіїній піддавалася навіть Ганнуся. Вона називала Софію вродженою артисткою й відразу знайшла з нею спільну мову, бо обидві шукали за красою в житті. Ганнуся закохалася в Софії, музика запанувала над обома дівчатами. Вони дуже хотіли довідатися про причини Софіїного смутку й того, що вона постійно грає сумний вальс, грає свої власні композиції, шукає в них вислову почувань. Там є і світлі акорди, повні ніжности й ласки, але згодом вони переходять у бурхливі напади якогось смутку і болю. Софія неспокійна, змінлива, мов море, але й гарна, мов море. Ганнуся думає, що ні чоловік, ні діти не вилікують її з того шукання в грі вислову своїх прагнень. Музика для неї ціле життя, сама вона музика, вона її потребує, щоб жити. Через неї Софія й померла.

Вона походила з родини, де батько помер давніше, а мати була спараліжована, прикріплена до крісла. Її пильнував брат. Дядько цей та-

(Докінчення на ст. 27)

Олена Пчілка

СПОГАДИ ПРО МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Прим. редакції. Друкуємо в журналі короткі спогади Олени Пчілки про Михайла Драгоманова. Дві найближчі до Лесі Українки особи — це мати — Ольга Косач (Олена Пчілка) і дядько — Михайло Драгоманов. В спогадах познайомимось з родоводом Драгоманових, з Гадячим, його історичним минулим, в якім проходили ранні юнацькі дні письменниці.

ПОПЕРЕДНЄ СЛОВО

Є на Україні, серед милої Полтавщини, багатої на гарні куточки, чудовий краєвид- Се той, що з'являється перед очима, коли дивитись на нього з високого узгір'я стародавнього гетьманського міста Гадяча. Станете на краю Драгоманівської гори, і перед вами відразу розстелиться велика долина Псла. Та яка ж широка й розмаїта! Псьол звивається по ній химерним бігуном, леліючи плетеницею рукавів-перетоків; а тут ще й сестриця Грунь вибігає з очеретів і перед самим Гадячем впадає Пслові в обійми, доповняючи його води чистою, блакитною течією та обгортаючи разом з ними той милий острівець, що лежить мов у віночку з кучерявих верб: кучері їм звили ті щедрі води. Поза островом геть далеко стеляться долиною луки, яріють зеленощами свіжих трав, перелісків та поодиноких розкішних дерев, що розбіглися по тих просторах. Перед тією панорамою мов збігла з гадяцького узгір'я й стала на останньому горбочку, над самими водами й луками, маленька церковця, присвячена архангелові Михаїлові, патронові города; поблискує золотим хрестом, окрита високими гіллястими деревами. Дійсно, тільки б на ангельських крилах витати над тим краєвидом! Гарний він літньою порою, як пишає зеленощами, радісним життям, красен і зимовою добою, як долина здається ще просторішою — укрита широким, білим сніговим подолом, що сяє блисками і по сивій мережі вод, скованих кригою, і на білих роздолах, і по срібних кучерях дерев, опушених інеєм; красен той вільний краєвид і напровесні, як уся велика біла пелена повернеться в широку, вільну повінь, розіллється геть-геть долиною, а небо весняне відбивається в ній сяйвом, блакиттю!

Ліворуч від Драгоманівської гори біліють хатки, розбіглись по підгір'ю разом з садочками, вільно, де самі хотіли, спускаючись до гадяцького Подолу. Ще далі, за Грунню, простяглося друге велике узгір'я, обгортаючи понад Пслом широку долину; внизу підгір'я видніють

Олена Пчілка

села, понад ними красують різними барвами картаті ниви, веселі гаї, а ще вище, на самім обрію, стоять високі, думливі могили, насипані у прадавні часи невідомим племенем.

Увесь краєвид замикається проти Драгоманівської гори темною, довгою смугою поважного бору.

Такий краєвид побачите з Драгоманівської гори, з того крутого виступу гадяцького узгір'я, що найближче підступився до Псла, щоб найліпше бачити красу його долини. На верху того виступу стоїть старосвітське дворище з забудуванням під солом'яними стріхами. У більшому будинку, що стоїть повернений причілком до тихої, невеличкої вулички, омаяний давніми шовковицями та акаціями, народився Михайло Драгоманов[1]; тут, у сьому дворищі на високій горі, виростав він, проводив свої дитячі літа.

У 1918 році три українських видавництва (полтавське, харківське й винницьке) вдалися до мене з запросинами написати спомини про Михайла Драгоманова: б а ж а л и їх видати в світ...

Тепер існує часопис „Україна". Се видання з нагоди 25-літніх роковин смерті Михайла Драгоманова теж вдалося до мене з запросинами подати свої спомини про нього.

Хочу вволити волю шановної редакції „України". Годиться мені вчинити се уже з самої вдячності до величної пам'яті мого дорогого

брата; він так багато зробив і для мене особисто: коли б не він, все життя моє минуло б зовсім по-іншому, зійшло б на інший шлях.

Зрозуміло, що видавництва, бажаючи подати по можливості повніші біографічні відомості про Михайла Драгоманова, вдаються й до мене, по мої спомини: я зістаюся єдиною на світі з драгоманівської сім'ї, з того старішого покоління, що до нього належав брат Михайло; лише невелике число років одрізняє час його народження від мого: Михайло вродився у 1841 році, а я в 1849-му. Однакова доба, одна сім'я, багато всяких інших обставин і зв'язків єднають моє життя з Михайловим.

Можливо, що мої спогади виправлять деякі хибні відомості, подані в біографіях М. Д-ва, писаних чужими, значно молодшими, людьми іншого життєвого поля, не досить обізнаними з життєвими обставинами того чи іншого давнішого часу.

Можливе й інше: хтось, читаючи мої спомини, знайде „зайві речі", зайві „дроб'язки". Нехай не здивує! Я тієї думки, що інколи одно чиєсь речення або якась подробиця не менш ясує певну постать чи подію, ніж інша довша розповідь або докладне свідоцтво.

Дбатиму про те, щоб по можливості менш говорити про себе. Хоч нагадаю знову, що обставини й події мого життя дуже щільно злучені з особою брата Михайла, отже, не завжди можу додержатися свого бажання, бо іноді, минувши щось моє особисте, ущербила б образ, або вчинок, чи думку, належні братові Михайлові.

Лишаю цю річ на волю шановної редакції „України". Як вона зважить, так і буде!

Отже, беруся за перо, хоч і нелегко мені ворушити спогади минулого, — чи ясного, та вже не вертаного, чи смутного, та — живучого!.

Нелегко торкати дорогі тіні, що смерть розлучила з ними на віки вічні...

РІД

Перш ніж говорити про мого брата Михайла, скажу дещо про наш рід.

В нашій драгоманівській сім'ї збереглась пам'ять про те, що пращур нашого роду був заволока з Греччини, по національному походженню таки грек; служив він драгоманом при гетьманському уряді, за гетьмана Богдана Хмельницького, в Чигирині. Як звісно, слово „драгоман" і в нашій мові здавен мало значення назви загальної, а не імені власного; отже, І. Котляревський вживає його так у своїй „Енеїді": „А также пхнув він драгомана і до латинського султана"; слово це по своєму первісному змісту означає — перекладач; можливо, що означало воно взагалі назву якогось урядовця при чужоземній державі, а як і український уряд мав різні взаємини з урядами чужоземними, то й при уряді гетьманському були драгомани — перекладачі бо й взагалі люди до якоїсь місії, посольства (власне, в такому розумінні і вживає це слово Котляревський), урядовці для справ дипломатичних. За яким часом назва ця могла стати й іменем власним, як сталося з прізвищем роду драгоманівського, на зразок Коваль, Коваленко, Ковальчук, Кобзар, Кобзаренко і т. ін., хоч ці нащадки давніших майстрів уже й не були ні ковалями, ні кобзарями. Власне, єсть актовий документ, що прадід наш Стефан Драгоман вже й не був драгоманом, а однак мав це прізвище. Жив він уже на Полтавщині, і вибрано його було, мовляв документ, „яко чоловіка зацного і віри годного", війтом міста Переяслава. Треба зауважити, що цей Стефан Драгоман (як свідчить один актовий документ) підписував своє ймення й прізвище не „Степан Драгомановъ", а „Стефанос Драгоман" і до того — буквами грецькими, лишивши, таким чином, слід своєї родової культури грецької (дарма що інші урядовці підписалися поруч із ним, на тім самім документі, нашим звичайним актовим письмом руським).

Син Стефана Драгомана, Яким (наш дід), підписувався вже „Акимъ Драгомановъ", міняючи вже початок свого імені й закінчення прізвища (на **-ов)** по звичаю московському, що став уже, по зміцненню московської влади на Україні, ніби й для наших людей урядових, чи взагалі письменних, майже обов'язковим...

Треба зауважити, що наше родове прізвище Драгоман і Драгоманов зостається двоїстим, можна сказати; і до сього дня писалося воно й вимовлялося в осередку письменному, сказати б „панському", по-московському — Драгоманов, а селяни й міщани нашого рідного полтавського кутка завжди казали й кажуть „Драгоман" або „Драгаман"; „лікар Драгоман" кажуть наші селяни ще й тепер, коли спогадують мого брата Олександра, дуже відомого проміж гадяцьким селянством (помер тільки в 1919 році). „Старий Драгоман" — казали про нашого батька.

Але вернусь до спогаданого діда нашого, Якима. З Переяслава переселився він до іншого полтавського й теж гетьманського міста Гадяча, або по-стародавньому — Гадячого*.

* Гадяч — звано це місто по-урядовому, а Гадяче зветься воно проміж околишніми селянами ще й тепер; кажуть: „поїхати до Гадячого", „купити щось у Гадячому". Либонь, ця назва пішла через те, що в околиці сього міста, по його узгір'ю, в лісах, у ярах, та й на луках, було чимало (є й тепер) вужів і гадюк; є й рослина така — зветься „гадяче зілля". (Прим. Олени Пчілки).

* Військовий обозний — старший над військовою арматою, се перший по гетьмані старшина у війську. (Прим. Олени Пчілки).

Тут служив Яким Драгоман при гетьманськім уряді генеральним суддею і одружився з дочкою теж доволі знаного урядовця, військового обозного* Колодяжинського. Цей Колодяжинський був досить багатий, мав чималий земельний маєток і велику садибу при селі Будищах. Приставши в прийми до Колодяжинського, Яким Драгоман і оселився в Будищах, у просторій садибі Колодяжинського, що займала ціле узгір'я над річкою Пслом і сягала аж до села, що тягнеться й тепер геть берегом тієї ж річки. Ця садиба, млини та земля Колодяжинського й перейшли до Якима Драгомана, пізніш — Драгоманова, яко посаг його дружини, дочки Колодяжинського.

Таким чином село Будища було первісним гніздом Драгоманових у Гадяччині. Це — гарне село, в семи верстах від Гадячого. На Полтавщині скільки сіл звуться Будищами (найбільше з них — Великі Будища під Полтавою) а ці Будища, що під Гадячим, звуться Монастирські Будища[2] бо коло них на горі, в лісі таки й був колись монастир, знищений за цариці Катерини нібито за свавільне життя його ченців.

Перейнявши маєток Колодяжинського, дід наш Яким Драгоман ретельно взявся до господарства: опріч земель будиських, орудував він теж іншими маєтностями на повіті: мав ліси за Пслом, мав і хутір з лісом та млином під селом Сергіївкою (урочище це й тепер зветься Драгоманщиною). З Будищ Драгоман вже не виїздив нікуди, жив там до самої своєї смерті.

Отже, в будиській оселі в подружжя Драгомана та Колодяжинської і вродився батько наш Петро Якимович, записаний яко „Петръ Драгомановъ". Опріч цього найменшого сина, Петра, було в нашого діда ще двоє старших синів — Олексій і Яків; була й дочка Ганна („Анна Акимовна").

(Далі буде)

В СПРАВІ РІЗДВЯНИХ ПРИВІТАНЬ

Друзі і приятелі сподіваються святочного поздоровлення одні від одних. „Промінь" є нашим найщирішим приятелем для нас усіх. Він завжди спішить ділити — чи то Вашу радість, чи смуток, чи понесе вість по світі про нашу громадську працю. Тому сподівається Різдвяних привітань.

Отже саме тепер пора почати збирати Різдвяні привітання для журнала — від відділів, від підприємств і професіоналістів, і особисті.

Ввиду теперішньої ситуації „інфляції", ми мусимо шукати шляхів, — щоб вдержати наш „Промінь" при житті.

Подбайте, щоб такі привіти були в редакції найпізніше 10 грудня, бо запізнені привіти здержують висилку на час журнала і комплікують працю.

Ціна привітів — $15.00, $25.00, $50.00 і $100.00 ціла сторінка.

Редакція і адміністрація.

АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ БУКОВИНСЬКИХ ВЗОРІВ

Можна тепер замовляти цей чудовий альбом у СХІДНІЙ ФІЛІЇ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ КАНАДИ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ.

Збірка нараховує 1,405 взорів на 74-ох окремих сторінках з додатковою історією та інструкціями в українській, англійській і французькій мовах.

Кожна сторінка, розміром 9½" - 13", у традиційних кольорах, є виразно розрахована, щоб її було легко відчитати для вишивання.

Книжка, видана в твердій оправі, має історичну вартість і може вам послужити як цінний подарунок Вашим рідним чи приятелям.

Ціна альбому — висилка з оплатою: в Канаді — $32.50; до Америки — $34.50; далі — $35.00. Просимо включити грошевий переказ з Вашим замовленням на адресу:

Album Committee

Eastern Branch Ukrainian Museum of Canada UWAC
620 Spadina Avenue
Toronto Ontario M5S 2H4

Увага Торонто: Можна набути альбом за $30.00 в канцелярії Східньої Філії Музею:

620 Spadina Avenue, Toronto, Ontario

Здобув високу освіту

Ще один молодий українець, Олен Назаревич, син покійного Олександра і Анни Назаревичів у Вінніпеґу, здобув високу освіту. Батько його був довголітнім учителем у середній школі в Вінніпеґу.

Після закінчення середньої школи, Олен вступив на студії до Вінніпеґського Університету в 1970 році, і в 1974 році одержав ступінь Б. А. у Політичних Науках і Економії з відзначенням (Онорс). Року 1974 він перейшов на дальші студії до МекМестер Університету в Гамілтоні, і рік пізніше, в 1975 році, здобув ступінь М. А. в Економії. Після того він був один рік, 1975-76, в Університеті Шікутімі, Квебеку, де студіював Історію Канади першого пів року, а викладав там Економію французькою мовою в другій половині того ж року.

В роках 1876-79 Олен студіював права в Квінс Університеті в Кінгстон, Онтаріо, і одержав там ступінь правника — Л. Л. Б. Літом працював у департаменті доходового податку федерального уряду в Оттаві. Як молодий правник, він перейшов на практику до фірми Волф і Айберт, в Едмонтоні. З початком серпня, 1980 року, був покликаний до Албертійської Лави Правників, на рекомендацію судді Петра Ґрещука. Він тепер працює для албертійського уряду при адміністрації корпоративних податків.

Та діяльність Олена не обмежується тільки до університетських студій. Через два роки він був у двох літних школах французької мови —

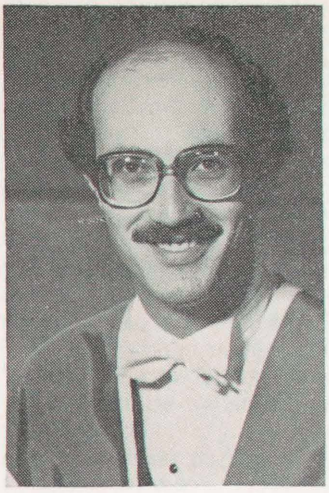

в Трва Пістоль, Квебеку, і на французьких островах Ст. Пієр і Мікелон. В роках 1971 і 1972 був він головою манітобської управи СУМК, а а три роки був її членом, співав у хорі і танцював у групі танцюристів, зорганізував поїздки СУМКівців до Давфину, Вайти і Саскатуну, був вимінним студентом у Савт Дакоті й Шавініґан, Квебеку, а вліті 1971 року працював у Манітобському Музею Людини й Природи над проєктом Історія Українців у Манітобі. В 1979 році фін був з групою в Україні.

Олен належить до четвертого покоління українців в Канаді. Він народився 15-го липня 1951 року.

Молодість – що це?

Це темпераментна перевага відваги над страхом, або апетит рискувати над легким спокійним життям. Ця риса часто і скоріше проявляється в людини віку 50-ти чим хлопчини 20-ти років. Молодість це не мірило прожитого часу. Молодість це стан чи положення думки, глузду чи ума. Молодість це не справа дозрілого личка, червоних уст чи гнучких колін. Молодість це темперамент, це характер, це вдача, це настрій волі. Молодість це якість уяви, це сила чи енергія власних емоцій, це свіжість глибоких джерел самого життя.

Ніхто не старіє тільки тому, що проживе певну скількість років. Людина старіє тільки тоді, коли зрадить свої ідеали. Роки можуть зморщити шкіру, але душу не можна зморщити, хіба зріктися свого ентузіязму. Журба, сумніви, недовір'я і страх — це ті „роки-вороги", що змушують голову схилитися а дух обертають у порох.

Ви так за молоді, як ваша віра а так за старі, як ваші сумніви. Ви так за молоді як ваша самопевність а так за старі як ваш страх. Ви так за молоді як ваші надії а так за старі як ваш розпач і зневіра. В центрі вашого серця там знаходиться бездротна радіостанція. Так довго, як вона буде отримувати повідомлення і доручення краси, надії, радості, відвагу, великодушності, сили, любови, віри та щастя, від щоденного і вічносущого, ВИ МОЛОДІ.

Чи вам 20 чи 50 то в кожної людини знаходиться щось з любови, подиву і солодкого почування побачивши звізди, небесні дива та людські думки, непереможний визов подіям і незмінний дитячий апетит до того „що дальше" та до радості і боротьби самого життя. Та — коли дроти прорвуться, і центр самого серця покриється песимізмом і ледові цинічності — ви дійсно постаріли і треба тільки молити Бога милості на вашу душу. Чи вік, чи молодість, чи жаль чи радість — це тільки у вашій уяві.

Вітаємо на пості голови Союзу Українок Канади

Цією дорогою хочемо привітати нашу дорогу доню Анну Звоздецьку на позиції голови Союзу Українок Канади, цієї славної української жіночої організації. Для нас обидвох з дружиною це велика радість, що наші діти, у другім і третім поколінні народжені у Канаді зберігають заповіти батьків, шанують своє рідне і беруть провід у громадськім житті.

І хоч загально ми чуємо багато закидів, що наша молодь губиться, відчужується від свого рідного, то не так воно є, а приглянувшись ближче, до тієї молоді, замість нарікати, станьмо поруч них та даймо їм поміч де лише потрібно.

Анна Звоздецька, наша дочка народжена вже в другім поколінні в Канаді.

Тож вітаємо Тебе, дорога наша Доню. Хай Бог помагає Тобі і на становищі голови Союзу Українок Канади, на цій широкій громадській ниві. В наших молодих літах ми не мали такої спромоги, а Ти тепер заступай нас, працюй Богові на славу, а нашому народові на добро.

З приводу такої радісної вістки, ми складаємо 100.00 долярів на журнал „Промінь". Ми любимо цей журнал, який промовляє до нас народжених у Канаді про все те, що нам дороге і рідне, тож хай він світить і для наших дітей та внуків на многая літа.

Іван і Марія Григори, Нипавин, Саск.

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Валентина Кузьмич — Бейсайд, Н. Дж.	4
Павліна Кіндрачук — Вернон, Б. К.	1
Л. Татарин — Торгилд, Алта.	1
Галина Лаврик — Бирлінгтон, Онт.	1
Р. Савчин — Гленслин, Саск.	1
Т. Сидоренко — Монтреал	1
Оля Винничук — Бівер Лейк, Б. К.	1

до відома читачів – пильне

З незалежних від редакції причин, робимо деякі зміни у датах появи журнала „Промінь". Хочемо, щоб читачі одержували журнал у свій час, у перших днях місяця, тому мусимо вчасніше його друкувати.

Число журнала на січень 1982, вийде друком у друкарні тиждень перед першим, а читачі одержать його на початку місяця. Тому просимо і повідомляємо дописувачів, що так званий „дед лайн" буде 10-12-го кожног місяця.

Особливо просимо референток і секретарок відділів пам'ятати і присилати Різдвяні привіти завчасу, так, щоб вони були в редакції не пізніше, як 10-12 грудня 1981 р.

Повідомляємо, що це число журнала виходить як листопад-грудень 1981 р.

РЕДАКЦІЯ.

У другі роковини упокоєння дорогої дружини, мами, баби і прабаби, бл. п. Василини Никіфорук, яка упокоїлась 19-го листопада 1979 р., в її незабутню пам'ять складаю $20.00 на журнал „Промінь".

Покійній царство небесне.

Муж Андрій з родиною, Норт Бетлфорд

— — — — —

У світлу пам'ять Марії Мадюк, довголітньої щирої приятельки, членки працівниці Союзу Українок Канади, яка упокоїлась у Саскатуні 9 вересня 1981 р. кладу китицю запашних квітів і засилаю $25.00 на „Промінь". Покійна Марія своїм теплим відношенням до українських справ назавжди лишиться в серцях Союзу.

Родині висловлюю сердечні співчуття.

Єлисавета Лабюк, Канора, Саск.

— — — — —

У світлу пам'ять Марії Мадюк, довголітньої членки та щирої працівниці Союзу Українок Канади, відділ ім. Марії Маркович у Канорі, Саск. засилає на „Промінь" $25.00, як нев'янучий вінок у пам'ять покійної.

Марія Мадюк вклала велику цеголку у розвиток відділу ім. Маркович у Канорі у його початках. Вона була віддана членка відділів, де лише проводила її життєва дорога. Була активна у Провінційній Екзекутиві Союзу в Саскачевані, так і в заряді Централі. Останні роки присвятила справам Українського Музею.

Вічна їй пам'ять!

Родині висловлюємо щире співчуття.

За відділ ім. М. Маркович — О. Завісля, голова

Катерина Лабюк, секр.

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу покійної членки Катерини Погорецької, яка упокоїлась 10 серпня 1981 р., жіноче товариство ім. Лесі Українки у Вотерфорд, Онт. складає $10.00 на „Промінь".

Рузя Галик

„Вітер з Волині"

Спогади Михайла Подворняка, Видання Інституту Дослідів Волині, накладом Т-ва „Волинь", Вінніпеґ, 1981 р.

Числом 44 позначена найновіша книжка — „Вітер з Волині" редактора Михайла Подворняка, а на творчому списку цього автора — це вже чи не 19 книжка.

Правдиво пише отець протоієрей д-р Степан Ярмусь у передмові до цих спогадів, що найновіша книжка Михайла Подворняка читається, як кажуть за одним духом. Її просто не можна відкласти до завтра, бо хочеться знати — а що ж далі?

Цінний вклад у нашу мемуаристику

Історія життя народів світу незаперечно доводить, що той народ, який не знає своєї історії, приречений на те, щоб свою історію, помилки невдачі повторити. Наша сучасна бездержавність мусить спонукати кожного українця вивчати і досліджувати наше минуле, нашу історію і наші помилки, щоб не допустити до їх повторення в майбутньому. Виходячи з таких міркувань, „Вітер з Волині" не можна оцінити інакше, як великий вклад в нашу мемуаристику, як цінне першоджерело для вивчення нашого недавнього минулого.

На основі особистих переживань а в т о р спогадів показує велику трагедію Волині та України під час другої світової війни, коли в огненних бурях і боях відбувалися змагання нацистської Німеччини та комуністичної Росії за нашу священну Українську землю. Він розповідає нам як ці змагання переплітались з революційним поривом української нації бути господарем на своїй землі. Редактор М. Подворняк короткими, але ясними реченнями-мазками малює картину життя українців від вибуху війни у вересні 1939 року до повторного приходу большевиків весною 1944 року.

Очима християнина-правдолюба

У спогадах Михайла Подворняка немає сторінки вільної від напруження, від безвихідних ситуацій, загроз, утеч, переходів кордонів, фізичних та моральних тортур, та численних сцен нечуваних звірств людини, на описування яких немає людської мови. І сам автор проходив крізь ці жахливі видовища Дантівського пекла не як „американський спостерігач", а як живий і діяльний учасник. І якщо читачеві часом здається, що він на місці автора діяв би інакше, чи може тікав би світ за очі з палаючої Волині, то на це автор відповідає дуже сильними арґументами.

Лише віра в Бога і сильна любов до рідного краю спонукали і змушували автора діяти так, як він діяв і залишатися там, де він залишався. Сторінки спогадів переповнені хвилюючими сценами, де автор попадає в повну безвихідь, де, здається, єдиним виходом було „хоч з мосту та в воду", але Михайло Подворняк належить до тих людей, які розмовляють з Богом і надіються на Його обіцянку: „Стукайте і вам відчинять, просіть і вам дадуть". Не раз і не два бачимо ми автора в молитві на колінах не лише в молитовному домі — ні, там і тоді, де обривається дорога, коли людина не знає, як діяти і як пережити до завтра. Ця надія на Бога і невидимі Господні дороговкази допомогли молодому Михайлові п е р е ж и т и „время люте", вийти у світ і послужити словом і ділом Богові і нашому народові.

Жахлива правда про повстанський рух

Описуючи жахи німецької чи совєтської окупації Волині, Михайло Подворняк кидає також багато світла на революційно-визвольний резистанс українського народу у формі Української Повстанської Армії, організованої, як він пише, „якимось Тарасом Бульбою".

Великою заслугою автора „Вітер з Волині" є хоч спізнене на 35 років спростування мітів та леґенд про УПА, поширюваних фотельними графоманами хлоп'ячого бонопартизму, які ніколи в УПА самі участи не брали. Цієї правди про розкол УПА та про жахливі злочини братовбивства давно вже чекає здороводумаюча спільнота вільного світу, якої баламути так званого визвольного фронту не потрапили завести в оману.

Щоб було всім ясно Михайло Подворняк, як правдивий християнин і правдолюб, — розповідає правду про УПА такими словами:

„За якийсь час багато наших хлопців, що служили в УПА, втекли додому. Вони були ідейними хлопцями, пішли до УПА з патріотичного почуття, з національного обов'язку, але тепер не могли погодитися з тим, що робилося в самій УПА, не хотілося піднести руки на свого брата і зневірені прийшли додому.

„Не дуже я розбирався за Польщі в тих різних згубних партіях, до жодної з них я ні-

коли не належав, але тепер я побачив, що більшість свідомої молоді, а також старших людей на Волині були по боці мельниківців. Мельниківцями була також уся волинська інтелігенція, а тому тепер уся симпатія нашого народу була на боці мельниківців, бо вони були більш толерантні, вирозумілі, а при тому були щирими патріотами. До нас, євангельських віруючих, ставилися добре, не понижували наших релігійних почувань, шанували нашу віру нарівні з вірою православною, до якої вони всі належали. Бандерівці ж були другого покрою. Вони також були патріотами, але та їхня „патріотичність" не мала меж, не мала тепер жодного стриму. Вони виразно проголошували, що в майбутній Україні, яку вони збиралися очолювати, не буде жодних політичних партій, окрім бандерівської, не буде жодної релігії, окрім тієї, яку скаже визнавати їхня партія. А нам, євангельським віруючим, відразу таки казали, що коли вони в Україні прийдуть до влади, то зроблять з нами те, що німці зробили з жидами. І ми вірили, що таке було б, бо пізніші їхні дії на Волині показали, що ті люди можуть таке зробити.

„Тепер у бандерівцях опинилися молодики, які тільки були здібні на те, щоб грабувати і вбивати. Ішли для того, щоб мститися на своїх противниках і не тільки на німцях чи поляках, але на своїх братах, які були незгідні з їхньою ідеологією. Це були люди, які не мали в душі жодного співчуття до людини, жодного сумління. Вони робили „революцію", а люди мовчки просили Бога, щоб Він з ласки Своєї не допустив їх до влади.

„Не знаю, як на ту пору було по інших місцях Волині, але в нашій околиці на Крем'яніччині бандерівці мельниківців перемогли. Не тому, що бандерівців було більше, а тому, що мельниківці не бажали провадити братовбивчої боротьби і спокійно вступились з дороги. А бандерівці, захопивши владу, опанували ситуацію і люто розправлялися зо своїми противниками. Мучили наш народ не менше чужого окупанта. Днями сиділи десь в лісі, а вночі приходили до села робити своє темне діло. Були се переважно молоді хлопці, часто підростки, оте сільське шумовиння, яке безкарно сновигалося по селах і принесло нашому народові чимало горя, побільшивши його нестерпні страждання. Не було для них нікого старшого, вони не признавали над собою жодного авторитету і люди дивувалися, чи я справді вони не мають якогось проводу, що він повинен їх спинити.

„Найбільше запам'яталося нам бандерівське СБ (Служба Безпеки). Цих двох літер наші люди боялися не менше, як НКВД чи Гестапо, бо хто попав до їхніх рук, живим уже не виходив...." („Вітер з Волині" стор. 180-182).

Коментарів до цього опису не треба — це жахлива правда про них, які плянують „визволяти" Україну ще раз, але цим разом вже „кадрами компартії та комсомолу". І ще раз хочеться сказати: Не дай, Боже, нам таких „визволителів" і такої однопартійної сваволі. Нищили Україну нацисти, нищать тепер большевики — це чужі зайди; але як можна терпіти терор і сваволю тих, які називають себе „братами-українцями"? І ми дійшли до ще однієї теми, яка пронизує „Вітер з Волині" — це тема „братовбивства".

Є різні критерії, що визначають ступінь братнього споріднення між людьми. Ми, як християнська нація, повинні керуватися християнським визначенням „братерства", даним Самим Ісусом Христом, який сказав:

„Бо хто волю Отця Мого, що на небі, чинитиме, той мені брат, і сестра, і мати" (Матвія 12:50):

Автор „Вітру з Волині", на жаль, звужує означення братерства до вузько-сектантського розуміння, не поширюючи його на інші віровизнання українців, які не гірше євангельських віруючих „чинять волю Отця". У книзі, щоправда, знаходимо чимало згадок про православні церкви, про Почаївську Лавру, яка викликала в автора глибоке захоплення і подив.

Книжку „Вітер з Волині" з однаковим інтересом прочитають всі українці. Багато українців з-під стягу голосного Визвольного Фронту побачать, під яким „проводом" була їх партія ту, читаючи розповідь Михайла Подворняка, і куди вона може завести їх тепер, якщо маса буде сліпо наслідувати „вождів", які не вродилися бути вождями.

С. Кандиба.

Замовляти можна в
RESEARCH INSTITUTE OF VOLYN
P. O. Box 606
Winnipeg, Man., Canada R3C 2K3

AMNESTY INTERNATIONAL – CANADIAN BULLETIN

The 8th Annual General Meeting of Amnesty International Canada (English-speaking), held in Toronto, 29-31 May, attracted over 230 participants; representatives from 28 adoption and 29 action groups members-at-large and observers from the Francophone Branch and Amnesty International — USA.

The following members were elected to the Executive Committee and Council of Amnesty International Canada (ES)

EXECUTIVE COMMITTEE

President:	Helen McIntyre
Vice-Presidents:	Ken Adams
	Richard Henshel
Chairperson:	Harry Schachter
Secretary:	Peter Gregory
Directors:	Heather Crosbie
	Fraser Easton
	Franz Hegmann
	John Jones
Staff Representative:	Martha Aksim

COUNCIL:

Pierre Berton	Dr. John Foster
Phil de Gruchy	Maynard Gertler
Gordon Fairweather	David Golden
Ezzat Fattah	John Nash
Patrick Fitzgerald	Hon. Paul Yuzyk

PRESIDENT'S MESSAGE

Amnesty International badly needs funds at all levels of its operation. Those of us who have just attended the 1981 Annual General Meeting of our branch heard Edy Kaufman from the International Executive Committee describe that committee's plans to call upon the total Amnesty membership to commit itself to one year of intensive fundraising.

For the last few years the staff of the International Secretariat (London, England) has been grossly overworked, resulting in very low morale among the staff. Rather than continue to ask the Secretariat staff for increased productivity, the International Executive Committee is looking at ways to alleviate their burden.

More staff and better facilities at the International Secretariat are an absolute necessity in order for the movement to continue carrying out its work effectively . . .

Although the morale of our staff in the Ottawa Office has remained high, we too demand the impossible of them in terms of workload and working conditions. For these reasons, I am asking all members of Amnesty to join with the International Executive Committee in making fund raising a priority for the coming year.

The need for money, particularly at the Ottawa Office, is greatest over the summer months because so many members are holidaying. But our work must go on because repression never takes a holiday. Our Branch is in need of money in order to work effectively this summer and I appeal to you to continue to contribute generously.

Helen McIntire,
President, AIC (ES)

Contributions may be sent to

Amnesty International-Canada
2101 Algonquin Ave., Ottawa, Ontaria K2A 1T1
or to the National Office of the Ukrainian Women's Association. Submitted by Helen Raycheba, Convenor of International Affairs.

USSR PRISONER SPEAKS UP FOR AMNESTY INTERNATIONAL

A prisoner of conscience serving eight years' strict-regime corrective labour in a Soviet labour colony has issued an open letter defending Amnesty International against attacks which have appeared in the Soviet press over the past year.

The letter, by Vladimir Osipov, a prisoner of conscience adopted by AI, has appeared in Soviet samizdat (writings published privately without official approval or censorship) and an emigre journal in Paris.

It is particularly directed against an article which appeared in the Soviet newspaper "Izvestia"

on March 16, 1981 which said one of Amnesty International's major tasks was to "create as much noise as possible around the alleged violations of human rights in the Soviet Union and other socialist countries". The article quoted statements by "reformed" prisoners alleging that AI had misrepresented their cases.

Earlier, in a 4,000 word article on August 26, 1980, "Izvestia" accused Amnesty IInternational of being "maintained by imperialist secret services". (see Decmber 1980 Bulletin).

Vladimir Osipov, a Russian nationalist born in 1939, was arrested in November 1974 and sentenced in September 1975 after being convicted of "anti-Soviet agitation and propaganda" for his activities as an editor of two unofficial journals.

In his letter replying to Izvestia's attacks, he points out that only eight years ago in 1973 Amnesty International was represented at the Moscow International Peace Congress and that the former Chairperson of its International Executive Committee, Sean Macbride, had been awarded the Lenin Prize.

He says he and other prisoners of conscience see the recent attacks against AI as "retaliation against Amnesty's stedfast moral independence and refusal to bow to political pressure from anyone."...

Dealing with the "reformed" prisoners quoted by Izvestia, he names four who, he says, are still being held. "They repented of uncommitted wrongdoings before the authorities in the hope of purchasing freedom." But the authorities decided against releasing them. Instead, granting the occasional petty rewards, they decided to use them in the campaign of psychological terror which is carried out against those prisoners who have not pleaded guilty and have not shown themselves amenable to "treading the path towards reform"....

"Our conditions become daily more and more inhuman. For almost a year naw we have received no edible bread: instead we receive half a loaf of some baked mass and three ladles of skilly (soup). All letters from friends are confiscated and only about one-fifth of letters sent by relatives are actually given to us. Virtually no meeting with close relatives are allowed: we are deprived of them in accordance with the now-traditional formula "for violation of the camp regime".

Submitted by Helen Raycheba,
Convenor of International Affirs

A. Vachnianyn's 19th century opera
KUPALO PREMIERES IN EDMONTON

It's so unique and spectacular for the Ukrainian community to try to stage something like this. I just had to be a part of it."

Kupalo, the 17th century folkloric opera of romance, war and politics, was performed in Edmonton's Jubilee Auditorium on June 18 and 19, for only the third time in its history. A classic opera composd by Anotole Vachnianyn, *Kupalo* had previously been staged at the Kharkiv State Theatre of Opera and Ballet in 1928 and in Toronto in June 1979.

The Edmonton production of *Kupalo* was initiated in the late summer of 1980 by members of the Dnipro Ensemble, with the capable help of Wolodomyr Kolesnyk, former artistic director of the Kiev State Opera. Orest Yusypchuk, the Dnipro ensemble's president, and Maria Dytyniak can be credited as the driving force behind the organization of the opera; both worked countless hours to prepare Dnipro's more than 100 singers for *Kupalo*.

Dnipro was joined by the well-known soloists baritone Cornelius Opthof and soprano Roxolana Roslak, in the starring roles. In addition, mezzo soprano Hanna Kolesnyk, tenor Bohdan Chaplynsky and bass baritone Leonid Skirko completed the cast of major principals. All combined their superb vocal talents under dynamic directorship of maestro Wolodomyr Kolesnyk in Dnipro's production of the opera.

Kupalo is the work of Anatole Vachnianyn (1841-1908), who not only composed the music for the opera but also wrote the libretto, demonstrating his versatility in the process. Vachnianyn's achievements in nineteenth century western Ukrainian society were nothing short of legendary. He helped to found the *Hromada* and *Sich* student societies in Western Ukraine and initiated the formation of the famous Prosvita society of reading halls, cultural centres and libraries in Ukraine. *Prosvita* had a huge impact on the first immigrants to Canada and the U.S., where it was emong the first Ukrainian organizations established in the New World. Vachnianyn's varied career also saw him organize and lead the first Ukrainian musical and choral society,

Torban. He also published *Kobzar,* a collection of four part choral works, and established the singing society *Boyan.* However, without a doubt, the masterpiece of Vachnianyn's career is his four-act opera, *Kupalo,* which he composed in 1892. Set in seventeenth-century Ukraine, *Kupalo* features a classical romance between a village girl and a *Kozak* (Cossack), a war between the *Tatary* (Tartars) and *Kozaky,* and of course an unexpected twist to fate.

The opera begins as Odarka (the village girl) falls in love with Stepan (the Kozak captain). Later, Odarka and the other villagers are taken captive by the Tatary. Their leader, Omar, wants Odarka to be his love since Odarka reminds him of his long lost wife, Fatima. In return for Odarka's love, Omar promises to spare the other captives. Odarka at first agrees but later, after much deliberation, rejects Omar"s offer. Furious, Omar orders Odarka beheaded.

Just as the execution is about to occur Maxim, Odarka's father, begins to tell the story of how he captured Omar's wife — Fatima — seventeen years earlier during a battle. Fatima was already pregnant with Omars child when captured, and she died in childbirth, bearing his daughter. Maxim adopted the child and named her Odarka.

At this point, the Kozaky attack, led by Stepan. Following the battle, Odarka and Stepan are reunited and Omar and Maxim establish peace between themselves. Everyone sings to the young couple's happiness.

The administrative end of *Kupalo* was a massive task, but Gordon Conway handled the difficulties with great skill as head of the opera's administrative committee. His special task was to organize the raising of the more than $200,000 needed for the two night extravaganza. Admissions for the Thursday and Friday performances accounted for only $80,000 of this amount. To help make up the deficit, Mr. Conway and the over 80 volunteers on his committee helped to organize a series of seven "sponsor parties" — consisting of cocktail parties at the homes of well-known figures in the Ukrainian community. Other well-known members of the Ukrainian community were invited to these parties in the hope that they would contribute generously towards the opera. The results speak for thmselves. All told, the seven parties raised $32,000.

Other fundraising activities included a *Kupalo* fashion show, produced by the well-known Edmonton radio personality Roman Onufrijchuk, as well as an Opera Ball and a Gala Celebration after the performance. Private donations totalled in excess of $15,000 to which Mr. Conway commented, "The Edmonton Ukrainian community has to be congratulated for its extreme generosity. They've reacted very positively."

When asked about the significance of *Kupalo,* Mr. Conway stated that the opera helped to raise the status of the Ukrainian community from its previous inferior position. "It's as good or better than any opera ever done here. We want to show that our culture is as good as any other." To prove his point, the administrative committee worked countless hours during the ten months preceeding *Kupalo* ensuring a successful response to the opera from Edmonton's Ukrainian community.

Borys Dmytrovych ("Student")

HALYA KUCHMIJ SHOWS FILM IN SASKATOON

Halya Kuchmij of Montreal will show her film, THE STRONGEST MAN IN THE WORLD, in Saskatoon, October 31, at 7:30 at the Ukrainian Museum of Canada, and November 1 at 2:00 in the Frances Morrison Library auditorium.

The screenings, which are co-sponsored by the Ukrainian Museum of Canada, the Saskatoon Public Library, the National Film Board of Canada, with assistance from the Ukrainian Self-Reliance Association and Saskatchewan Culture and Youth, will be followed by discussions led by the filmmaker, with the Saturday discussion centering on personal experiences of making the film, and the Sunday discussion dealing with aspects of film making.

The programs are free of charge and everyone is invited to attend. Coffee will be served.

A small gem of a film, THE STRONGEST MAN, has been attracting a great deal of world attention. Produced with private funds in 1980, the film earned Ms. Kuchmij the Golden Sheaf Award for Best Producer at the 1980 Yorkton international Film Festival. The film won the Canadian Film Awards Genie Award in 1981 for Best-Theatrical Short Production, reached the top ten finalists at the prestigious American Film Festival in New York, has been shown at a variety of inter-

national film festivals from Irland to Switzerland and has been sold to TV networks in Australia, New Zealand, Italy, Ireland and Scotland.

Movie star, Jack Palance, narrates the film, which is the story of eighty-year-old Mike Swistun of Olha, Manitoba. Swistun, a man of riveting presence, spent thirty days in his youth as the Strongman with the Ringling Brothers Barnum and Bailey Circus. On a trip to Winnipeg in 1923, Swistun, unimpressed by the feats of the existing Strongman, auditionad and got the job. Touring North Amreica, he bent thick steel bars between his teeth. He lay supported by two chairs while five men stood on him. He stood fast while two automobiles tried to pull him in opposite directions. He was suddenly a star. When, thirty days later, his father summarily summoned him home to "do more useful work" with the harvest, he left. The circus people, in the words of the film's narrator, "couldnt believe he was giving up a world tour to go back to a town that wasn't on the map". The rest of the film deals with Swistun's life on his farm in Olha and his performance of his feats to eke out a living during the Depresion.

The film is a heart-felt document revealing the film-maker's attraction to Mike Swistun and to the Western Canadian Ukrainian immigrant experience he represents.

For further information contart:
Al Kachkowski,
244-3800

ST. VLADIMIR UKRAINIAN INSTITUTE, TORONTO

BOARD OF DIRECTORS REPORT
AUGUST 1981

St. Vladimir Institute will be observing the 20th anniversary of its incorporation in September of this year. During this relatively short period, the Institute has experienceed continued growth and expansion, beginning very modestly is 1963 with the purchase of an old building at 651 Spadina Avenue and culminating in the completion of the present complex, at 620 Spadina Avenue, in 1980. We regard St. Vladimir Institute as a complex because it is made up of three very distinct facilities. The first is the student residence with all its services, including the administrative offices and auditorium. The second is the new addition, housing the classrooms, auditoriums, the museum, library, and, as yet, unfinished second floor level. The third is the theatre with full facilities for theatre and concert productions.

The growth during the past twelve years has produced a heavy financial burden as well as a heavy load on human resources. The lessening of this financial burden has absorbed a considerable portion of the Board's time and effort. But, notwithstanding, modest cultural programs have continued. The present financial debt stands at $890,000.00 made up of various mortgages and loans. A fund raising campaign has been in progress since early this year and can be judged to be moderately successful. The uncertain economic climate, plus a higher interest rate, appear to be the chief reasons for the inadequate response.

For the past twelve years, the Institute has been very fortunate to have had the services of an able Administrative-Rector, in the person of William Kereliuk. Due to his able stewardship, the Institute not only survived so well the growing pains of the expansion years, but also acquired the reputation of a well organized Institution. William Kereliuk has decided to retire as of September 1, 1981. The heavy administrative load indicated a need for a policy change. The Board decided to divide the duties between an Administrator and a Cultural Director. The responsibility for administration will be assumed by Mrs. Y. Ivanochko, and the new cultural director will be Mr. Victor Kytasty.

St. Vladimir Institute has also been very fortunate during the past twenty years to have had some very dedicated directors. One of these is Dr. P. Smylski, the present Chairman of the Board. The Board is made up of nine members, seven from the Toronto area, one from the City of Hamilton, one from the city of Oshawa, and one student representative. The Board meets every two to three weeks.

A very active Arts Committee arranges several art exhibits each year. The dedicated members of the Heritage Club, besides being active in their own club, provide many invaluable services to the Institute. With the generous contributions of materials and private collections, the library is now fully equiped to serve students

(Continued no page 22)

Вшанування заслужених громадян

День 16-го травня 1981-го р. залишиться милим спомином на все життя п-ва Анни і Юрія Токариків, бо цього дня їх сини Славка й Каролько та невістка Савеля влаштували батькам в їх честь 50-річний ювілей подружнього життя.

Вшанування заслужених в нас людей стало традицією. Присутні гості з нагоди 50-річчя панства Токариків виявили свою глибоку шану і щире признання, за їх заслуги для українського народу і його культури. З цієї нагоди пан Петро Прокопів (голова Т.У.С.) зайнявся збіркою в імені Союзу Українців Самостійників на „Український Голос" і зібрав поважну суму 333.00 долярів.

Щоб окремо відзначити творчу, корисну працю на громадському полі бувшої голови Союзу Українок Канади, пані Токарик, теперішня Централя Союзу Українок зайнялась збіркою, яка принесла 173.00 доляри на фонд журнала „Промінь".

Свідомим громадянам, п-ву Токарикам, ці дари, напевно будуть великим задоволенням, бо збірка проведена для продовження їх улюбленої праці — української справи.

Коли б ми сьогодні шукали за зразком української жінки-громадянки, то знайшли б його саме в особі Анни Токарик. Скромна й невибаглива в щоденному житті, але зате вимагаюча і невтомна на громадській роботі. На полі громадської праці ставить вона великі вимоги перш за все, праця для української дітвори, що є підставою його будуччини, все стоїть в неї на першому пляні. Любила свою улюблену професію учительки в державних школах, недільній, в рідних школах, в українознавстві, на Оселі Київ, в Інституті св. Володимира, а також вчила й вечірні українські кляси. Під теперішний час, як дбайлива бабуня веде взірцеву працю в навчанні української мови своїх внуків.

Вона надто відома з своєї праці ще з тих піонерських часів, коли почали розгалужуватись наші українські організації — Церква, Союз Українок Канади і С.У.М.К Широко знана, бо ніколи не опускала З'їздів, конференцій і взагалі українських зібрань. Такою вона зосталась по сьогоднішній день. Хай Господь Бог поблагословить її на дальше — кріпким здоров'ям.

П-во Анна і Юрій Токарики

Софія Василишин.

Замість подарунків — на „Промінь" традиційно родинних святкувань входить шляхотний звичай замість купованого подарунку, дар на пресу. З нагоди ювілею 50-річчя подружжя заслужених громадян, п-ва Юрія і Анни Токариків в Едмонтоні, членки Союзу і друзі склали свої подарунки в імені ювілятів на журнал „Промінь".

По $10.00 склали: Дарія Янда, Наталя Базук, Емма Верхомин, Надія Боднар, Леся Івасюк, Анастасія Радомська, Ольга Ганночко, Марія Сулима, П. Лукіянчук, М. Прокопів; по $5.00 — Г. Райчиба. О. Юсипчук, А. Данилович, С. Гриник, М. Лазарук, Н. Мельничук, К. Міськів, Л. Феняк, Г. Ґреґул, О. Мельничук, Р. Ґовда, д-р М. Стечишин, С. Василишин. Я. Галюк — $4.00; по $2.00 — Є. Косташ і Т. Лазарович.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Вадим Скоморовський

Школярик

Це не вигадка, не казка,
Що віднині я — школярик.
Ось портфелик мій, будь ласка,
А в портфелику — букварик.

А в портфелі — акварелі
Та ще зошитів з десяток,
Та дві книжечки веселі
Про птахів і про звіряток.

Є там ручка, рахівниця
Із кружальцями легкими
І щоденник, як годиться,
Примостився поряд з ними.

А оцінок ще немає,
Бо почав я вчитись тільки,
Хоч сестричка вже питає,
Чи носитиму п'ятірки.

Миколи Трублаїні

ТИКО І ВОЛОХАН

Вони познайомилися, коли одному було три роки, а другому три місяці.

Три роки було маленькому Тико.

Він жив із своєю мамою і старшим братом на березі холодного моря.

Маму його звали Панай, а брата — Умк.

Навколо їхньої хатини розляглася тундра. В тундрі не ростуть дерева. Там лише мох, болото і каміння. В тундрі дуже мало людей.

Одного дня до берега підійшов пароплав. Люди з пароплава привезли на берег великі бочки, залишили їх тут і повернулися назад. Пароплав рушив і зник вдалині.

Маленький Тико прийшов подивитись на ті бочки. Ніхто не бачив, як він туди пішов.

Умк саме тоді лагодив сани.

Коли чує Умк — хтось дзявкає біля нього: дзяв-дзяв-дзяв!

Дивиться — аж то маленьке цуценя, якому не більше як три місяці. — Цюця... — каже Умк. — Волохатий який, — і гладить його.

Досі він цього цуценяти не бачив. Мабуть, люди з пароплава привезли його на берег і забули.

Поведінка цуценяти була чудна. Воно то ухопить Умка за ногу, то потягне, відбіжить, загавкає і закиває головою, наче запрошує кудись. Умк зрозумів: цуценя кличе його за собою. Він пішов за ним. Цуценя біжить, а Умк слідом. Подалось цуценя на берег. Прибіг туди й Умк. Дивиться цуценя на бочку, гавкає, а бочка догори дном стоїть. Прислухається Умк — у бочці гуде щось. Підняв він ту бочку, а з-під неї Тико заплаканий визирає. Хлопчик підліз під ту бочку, а вона його й накрила. Налякався бідолашний. Міг би загинути. Цуценя його врятувало. Свого рятівника дуже полюбив Тико. Цуценя теж полюбило хлопчика. Цуценя було волохате, і прозвали його Волохан.

КАЛИНА

Схилилась калина над воду,
Дивилась на красную вроду.
Горобчики з поля летіли,
Всі ягоди спілі об'їли.
У сумі калинонька мила
Все листя у воду зронила.
Прийшли за вітрами морози,—
Замерзли в калиноньки сльози.

В. Ладижець.

Загадки

Гострі кігті має —
В подушки ховає.
Лазить все на плотик,
А зоветься...

(Котик)

Пара довгих вушок,
Сіренький кожушок.
Скорий побігайчик,
А зоветься...

(Зайчик)

Поночі літає,
Удень засинає.
Кругла голова,
Зоветься...

(Сова)

Чистенькі віконця
Сміються до сонця.
Діточки довкола.
Наша люба...

(Школа)

І мала, і кучерява,
І тихенька, і ласкава.
Песик її стереже,
Баба доїть і стриже.
Має брата баранця,
Називається...

(Вівця)

ДАР НА „ПРОМІНЬ" З НАГОДИ ДНЯ УРОДИН

Це знимка нашої довголітньої членки, піонерки пані Марії Пілат з Ґлеслин, Саск. На 6-го жовтня 1981 року їй сповнилось 85 років. В подяку Богові за ласку і свій вік, вона склала дар 100.00 долярів на журнал „Промінь". Кілька разів раніше прислала нові передплати і дари на пресовий фонд, якого вона любить читати і з нього довідується багато про своїх людей та про громадські справи, хоч і не може багато читати через свій вік.

Марія Пілат склала пожертви і на інші українські справи — на Церкву, Колеґію, Шевченківську Фундацію і ще хотіла б дати сумківцям.

Пані Марія Пілат любить читати „Промінь", хоч і трудно їй через зір писати листи, але все пришле короткого листа, побажає редакторці доброго здоров'я та довгого віку.

Було б цікаво довідатися дещо більше про таких піонерок. З її коротких, але щирих листів розуміємо, що вона приїхала до Канади 1913 року, мабуть з родиною, з села Яструбичі, повіт Сокаль, Західна Україна. Можливо, що іншим разом напишемо дещо більше про життя дорогої нашої читачки, піонерки пані Марії Пілат.

Марія Пілат

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

У суботу, 23 травня 1981 р. в Монтреалі старанням родини і ближчих приятелів п-ва Михайла і Анастасії Завадських відбулося відзначення 50 років подружжя. П-во Завадські одружились 24 травня 1931 р. Вінчав їх о. Володимир Слюзар в церкві Св. Софії в Монтреалі.

Пан М. Завадський і пані Анастасія Завадська — дівоче прізвище А. Мартин приїхали до Канади із Західної України.

Свято, яке відбувалося в хаті доньки і зятя п-ва Драганів розпочалося молебнем, який відслужив настоятель Собору Св. Софії о. І. Куташ в супроводі дяка п. О. Кіпибіди. Молебень закінчився відспіванням многоліття і побажанням ювілятам щастя і здоров'я.

Молодший онук Андрійко причипив ювілятам корсажі, які придбали Іван і Тереса Стахник, також онуки ювілятів.

Онука Ліда з чоловіком Володимиром Сидоренко привітали ювілятів гарним українським звичаєм хлібом і сіллю. Дальше щире і сердечне привітання було від доньки Гані Стахник — її вся родина була присутня на ювілею. Привітання від онуки панни Люби Драган. Від громади Св. Софії привітав ювілятів п. І. Олянський — фінансовий секретар громади. Він представив п-во Завадських як глибоко релігійних і жертвенних членів громади, які виховували і виховують в тому напрямку своїх дітей і онуків.

Особливо було підкреслено велику працю п. М. Завадського, яку він положив для дитячої оселі Св. Софії.

Після того гості перейшли до залі, де була приготована смачна вечеря. Трапезу поблагословив о. І. Куташ. Тост за здоров'я ювілятів підніс зять Михайло Драган. Господарем свята був Петро Филипчук. В щирій і радісній атмосфері, жартах, співу і гарній музиці братів Івана і Павла Олянських скоро проходив час.

Ювіляти отримали багато подарунків від дітей, онуків і приятелів

Пані Т. Сидоренко, референтка журналу „Промінь", у відділі С.У.К. ім. „Доньки України", та господар свята п. П. Филипчук перевели збірку на видавничий фонд „Променя". Було зібрано $109.00 $25.00 пожертвували ювіляти, а решту грошей всі присутні. За зібрані гроші всім жертводавцям щиро дякуємо. Крім того п-во Завадські пожертвували $50.00 на „Український Голос", $50.00 на Колегію Св. Андрея.

За щире і гарне відзначення 50-річчя подружжя, ювіляти п-во Завадські щиро дякують отцю настоятелю І. Куташеві, дяку Кіпибіді, ближчій і дальшій родині і всім присутнім гостям.

Т. Сидоренко

Дар на „Промінь" склали:

М. Завадський	$25.00
С. Драган	20.00
О. Малоні	15.00
Л. Драган-Сидоренко	10.00
С. Кульба	10.00
К. Самолюк	10.00
В. Сидоренко	5.00
Т. Сидоренко	5.00
В. Ластівка	5.00
В. Стахник	5.00
С. Олянська	5.00
М. Тимчак	5.00
П. Филипчук	3.00
С. Остапчук	3.00
Радзіховська	3.00
П. Олянський	3.00
О. Ковч	2.00

ТВІР „МЕЛАНХОЛІЙНИЙ ВАЛЬС"

кож утримував і Софію. Він обіцяв післати її до Відня на студії. Але сталося так, що мати померла, а дядько одружився й відмовився від допомоги Софії. Це було велике розчарування і горе для дівчини. До того, наречений, якого вона покохала усіма силами своєї душі, залишив її і одружився з багачкою. Мешкав напроти помешкання трьох студенток. Всі ці події попередили останню трагічну, коли тріснула в фортепіяні струна, а Ганнуся крикнула, що то резонатор. Почувши це Софія не могла вже змістити всіх тягарів (резонатор дорогий, вона не могла собі його купити!) тому вона зімліла, а згодом померла від розриву серця. Всі зворушення були засильні, наступали швидко одно по однім, фізичні сили дівчини були замалі, щоб їх побороти. Софія шукала в житті гармонії, а ціле її життя було виповнене її браком. У грі відпочивала, а коли не стало фортепіяну, не лишилося останньої змоги ту гармонію хоч у грі мати. Тому й померла.

ДАР НА МУЗЕЙ

Жіноче товариство ім. св. Ольги в Толстой. Манітоба влаштувало „Шовер бінґо" на яке членки дарували цінні речі для розігравки. Прихід з „Шовер бінґо" 267.00 долярів переслано на Український Музей в Саскатуні.

Анна Шидловська, секр.

Я цілком впевнений, що жоден народ в світі не обдарований якоюсь здібністю переважно перед іншими.

Г. Лессінг.

ST. VLADIMIR UKRAINIAN INSTITUTE

and the general public in Ukrainian studies. The Ukrainian Museum of Canada, Eastern Branch (U.W,A.C.3, is also housed at the Institute and provides courses in the Ukrainian arts such as embroidery, ceramics, pysanky, and weaving. The Museum will be officially opened to the public late this fall.

The Women's Auxiliary is very active in planning and organizing many successful social functions for the Institute.

In addition to these organizations, there are a number of other organizations that use the Institute for their activities, such as the University of Toronto Ukrainian Students' Club, Canadian Ukrainian Opera Association, Festival Dance Company, Ukrainian Medical Association, Ukrainian Journalists, and others.

The programs offered and available to resident students, as well as the community, include lectures in Ukrainian, courses in language, choir, dancing, and crafts. Ukrainian immersion courses for younger students are offered each summer.

The Board of Directors of St. Vladimir Institute is greatly indebted to the loyalty of all the members and supporters of the Institute who have unselfishly donated their time, hard work, and gifts of money. We count on your continuing support in the future.

СИВИНА і ДІТИ

— Мамо, ти маєш вже трохи сивого волосся, — каже Іванко.

— Знаєш, батьки завжди сивіють, коли їх діти не слухають.

— Тепер я знаю, — відповів Іванко, чому наша бабуня цілком посивіла.

ВИРОСТАЮЧИ РАЗОМ

Канадці. Вони походять з різних культур і з багатьох частин Канади. Вони живуть і виростають разом як горді громадяни нашої чудової країни.

Десять років тому уряд формально признав культурну різноманітність цієї чудової нашої країни, коли зформував політику багатокультурности.
Це було нове зобов'язання до ростучого розвитку і росту духа зрозуміння між багатьома спадщинами, які утворили нашу націю.

GROWING TOGETHER
ANNIVERSARY
1
MULTICULTURALISM CANADA
MULTICULTURALISME CANADA
ANNIVERSAIRE
S'ÉPANOUIR ENSEMBLE

Це зобов'язання багакультурности сильніше в цю десяту річницю ніж було коли-небудь перед тим. А завтра воно буде ще ширшим.
Отже приєднайтеся до нас в нашому святкуванні минулого, сучасного і майбутнього — майбутнього, яке буде продовжувати приносити всім нам краще порозуміння нас самих і нашої країни... рости разом.

Canada

Minister of State Multiculturalism
Ministre d'État Multiculturalisme

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

З ЮВІЛЕЮ ГРОМАДИ СВ. МИХАЇЛА СЕНДІ ЛЕЙК, МАН.

Дня 15 червня 1980 р. вібулась візитація Преосвященнішого Владики Василія з нагоди 50-літнього ювілею громади Св. Михаїла в Сенді Лейк, Ман.

На свято прибуло багато вірних з ближчих і дальших околиць. При брамі привітала Владику Михася Солонична та вручила китицю живих рож. Голова громади Петро Колтуцький привітав Владику хлібом-сіллю та склав слово-привіт. При вході до храму Владику привітав настоятель громади о. М. Скрумеда. Службу Божу очолив Владика Василій у сослуженні архипресвітера д-ра С. Савчука і о. М. Скрумеди. Владика виголосив змістовну науку-проповідь. Апостола читав вівтарний прислужник М. Слашинський. Вівтарні прислужники, під проводом Мирослава Слащинського, були: Левко Матійовський, Ромко Пелешок, Мирон Бартко і Ромко Друль. Співав хор із громади Сенді Лейк, з участю співаків із сусідніх громад — Мензі, Овкборн, Росборн, Енґусвил. По Службі Божій відбулось посвячення хреста, якого громада поставила коло церкви (весь матеріял пожертвували Михаїл і Марія Новицькі, а майстерську і малярську працю Петро і Катерина Колтуцькі).

По цім посвяченню відбувсь обхід і посвячення церкви Владикою Василієм.

Тут треба згадати, що зорганізування і започаткування церковної громади в Овкборн сталось за щирим старанням в той час о. В. Федака. Пригадались ті часи, коли о. В. Федак з добродійкою Параскевією та маленькими синами жили в нашім містечку Сенді Лейк, тоді добродійка Параскевія була головою С.У.К., працювала для добра української спільноти.

Після закінчення відправ у церкві, вірні перейшли до залі Українського Народного Дому на обід. Отець М. Скрумеда виконував обов'язки господаря. За головним столом сиділи: Преосвященніший Владика Василій, архипресвітер д-р С. В. Савчук, о. М. Скрумеда, Марія Солонична, Маланія Ярич, Юзефа Пилипишен, Вікторія Гнатюк, Анна Федорків, Іван Федорків, Онуфрій Дідик, В. Лукіянчук, Іван Думанський (це члени-піонери нашої громади), п-ні і дост. Д. Блейк — від Манітобського уряду, добр. Скрумеда, Петро Колтуцький — голова громади, Василь Навроцький — староста муніципалу, М. Танасійчук — голова парафіяльної округи, Д. Затильний — радник муніципалу, п-ні Затильна, Ольга Левандовська, Анна Сторожук, Петрунеля Прокопчук, Настя Ристефанюк, Наталя Демчук, Іван Соловій, Магда Соловій і М. Хомів (члени-піонери нашої громади), Орест Мальчук — секретар і касир міста Сенді Лейк.

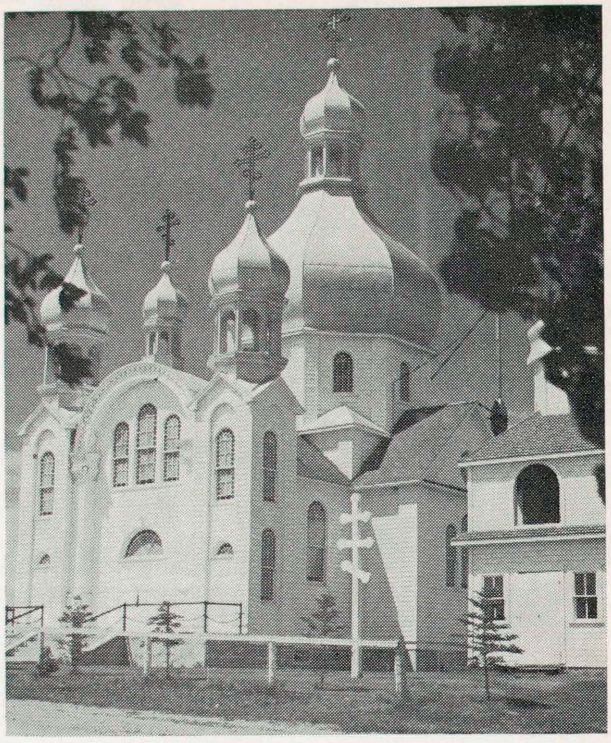

Церква Св. Михаїла в Сенді Лейк

Отець М. Скрумеда перед обідом проказав молитву, а Владика поблагословив страви (обід приготовили членки С.У.К. в Сенді Лейк). Після обіду слідувала дальша програма свята. Зложили привіти з побажаннями: Петро Колтуцький — від громади в Сенді Лейк, він вкоротці переповів про історію зорганізування громади (від 1927 р.), згадуючи перших членів-основоположників церковної громади.

Далі були привіти: дост. Д. Блейк від провінційного уряду Манітоби, Орест Мальчук від міського уряду Сенді Лейк, та привіт Владики Василія, який у своєму слові згадав про ті часи, коли він тут служив, бувши священиком у цій околиці.

Дальше відбулось вручення Митрополичих грамот членам-піонерам, о. М. Скрумеда викликував прізвища, а грамоти вручав Владика Василій. Одна з тих піонерок, що отримала грамоту, сказала, що це був найкращий, радісний момент в її житті. Дальше привіти склали: Д. Затильний — радник муніципалу і В. Навроцький. Потім виступав танцювальний ансамбль з Сенді Лейк, який виконав танець-привітання та два народних танці.

М. Танасічук склав привіт від парафіяльної округи, Левко Бартко від громади в Овкборн, Орест Пелешок від громади в Мензі. Архипресвітер д-р С. В. Савчук у своїй промові згадав про початки заснування Української Православної Церкви в Канаді. Отець д-р С. В. Савчук у своєму сло-

ві сказав, що той рух „українського православія в Канаді" не лише дав почин до організування Української Православної Церкви, але і зберіг інші Українські Церкви в Канаді з українською мовою і культурою. На закінчення своєї промови учасники свята нагородили архипресвітера С. В. Савчука грімкими оплесками та постанням з місць.

Молитвою „Достойно є" закінчено програму дня. В проєкті нашої громади є видання короткої історії нашої громади в Сенді Лейк.

Тут належиться подякувати, в імені нашої громади в Сенді Лейк, настоятелю о. М. Скрумеді за його працю і труди у підготовці до цього свята. З нагоди нашого ювілею складаємо пожертви: на „Вісник" $200.00, на „Український Голос" $200.00, на „Промінь" $200.00 і на вироблення кліші $100.00, разом $700.00.

Петро І. Колтуцький,
голова громади

ВЕСІЛЬНІ ДЗВОНИ
ЛОНДОН, ОНТ.

Дня 5 вересня ц. р. в православній українській церкві Пресв. Тройці відбулось вінчання молодої пари — Олексія Калюжного і Каролі Вест. Чин вінчання довершив о. прот. М. Фляк. Гарно співав церковний хор під управою п. В. Олійник. Церква переповнена гостями. Отець Михайло гарно привітав молоду пару і побажав їм щастя, здоров'я і всього добра на многії літа. Після вінчання всі гості поїхали до ресторану Нордон Клюбу на весільну вечерю. Гарно приграваля оркестра до пізньої ночі. Гості по гарному настрої забавлялись.

Наступного дня п. В. Калюжна запросила гостей до своєї хати. День був гарний, теплий. Гості засіли до смачного українського обіду, провівши молитву.

По обіді, так як водиться на Великій Україні — убрати весільну маму. Убрали п. Вікторію і п. Олексієва, де гості трохи посміялися, повозили весільну маму, бо вона вже останнього сина одружила.

Пані В. Калюжна повдовіла, 7 років тому як відійшов у вічність її муж, залишивши її з трьома дітьми — дві дочки і один син. Всі діти гарно виховані в релігійному українському дусі. Пані В. Калюжна є активна членка відділу Союзу Українок ім. Кн. Ольги, жертвенна на українські народні цілі.

З нагоди цього повесільного прийняття пані Г. Володченко попросила до збірки на пресфонд „Променя", збіркою зайнялась пані К. Рипка з чого $30.00 вислано на прес. фонд журнала „Промінь".

При гарному акордеоні гості забавлялись до пізнього вечора.

Молодому подружжя бажаємо багато щастя, здоров'я, добробуту на многії літа.

Г. Володченко

З ОБНОВЛЕНОЇ ХАТИ
ЛОНДОН, ОНТ.

П-во О. і М. Співаки збудували нову хату, величиною і красою на весь Лондон. Та не довго нею тішилися, бо проживши не повний рік трапилось велике горе — вибух газу. Ще мали щастя, що молодший син не спав і врятував батьків в чому були. Згоріло пів хати, а решту ушкодило. Але то нажите. Щастя, що самі остались живі.

Так як у нашому українському звичаї — любов до свого і наш церковний заряд закликав людей, щоб дати поміч таки першого дня. В той час п-ву Співакам в їхньому горі тепле слово добре було почути.

За рік п-во Співаки одбудували свою хату і 5 липня запросили всіх кумів і друзів і майже всю громаду на обід до нової відбудованої хати. Всі засіли за столи, п. М. Співак привітав всіх гостей і запросив до слова свою дружину. Пані Оля згадала своє горе, тяжкі мінути, подякувала за поміч — церковному зарядові, пані Тетяні Педенко, п. Кузьмі Пасічному за збірку грошей і попросила о. прот. Фляка до молитви.

По обіді, о. Фляк згадав пережитий випадок і сказав, що нема добра без зла, а зла без добра. Побажав господарям довгих років життя на многії літа. Пані Г. Володченко запропонувала з нагоди цього прийняття збірку на пресу, якою зайнялися п. Т. Панасейко і п. М. Ющенко та зібрали $90.00. Збірку розділено на три часописи, з того $30.00 на „Промінь".

П-во Співаки є активними членами міста Лондону, є членами Української Православної Громади, членами Українського Клюбу, а тепер членами Оселі Україна, де п. Співак працював при будові церкви, був головою будівельного комітету громади, а також Українського Центру, де він також був головою будівельного комітету оселі Україна.

Жертвенна все п. Оля Співак є членкою відділу Союзу Українок, була головою, у своїй діяльності завжди активна.

У Вашім новім домі, дорогі П-во Співаки — хай Вам Бог помагає — на многії літа.

Г. Володченко

ДЕНЬ УРОДИН МАРІЇ ДРУЛЬ
МЕНЗІ, МАН.

Першого серпня ц. р. сповнилося 80 років життя пані Марії Друль, з дому Чвалюків, яка виростала в околиці Долини, Ман. 1918 року вийшла заміж за Николу Друля і почали господарку на фармі в околиці Мензі, Ман. Марія і Никола, як і всі інші піонери, завзято працювали з надією, щоб колись краще жилося їхнім дітям.

У громадському житті Марія зразу стала членкою Православної Церкви Св. Преображення в Мензі у 1924 році. З часом стала активною членкою Союзу Українок, була сестрицею у церкві і господинею у Народнім Домі поверх сорок років. Марія ще дальше працює по своїй змозі.

Хоч різне переживала, але ще Богу дякувати у добрім здоров'ю. Тішиться трьома дітьми: син Іван, його дружина Каська, дочка Ґеня Матієшин і дочка Анєлька Саломон, зять Петро, одинадцять онуків і дев'ять правнуків.

Доброго здоров'я і многих літ бажає —

дочка Ґеня Матієшин.

ОВОЧЕВІ УСПІХИ: Дозрілі банани треба заморозити. Холод (мороз) затримує кольор жовтої шкіри і затримує овоч (середину) свіжим. Як треба тільки пару крапельок лимону (цитрини), не ріжте а тільки зробіть маленьку дірочку шпилькою. Витиснете пару крапельок, а цитрина залишиться як повна і свіжа.

ПТИЦЯ (кури, індики, тощо): Ніколи не купуйте курку в понеділок. Вона напевно вже стоїть там від п'ятниці або суботи і не свіжа. Свіже м'ясо привозять вівтірками.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ЕДМОНТОН
ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬГИ

Річні збори жіночого товариства ім. Княгині Ольги в Едмонтоні відбулися 14 грудня 1980. Присутніх членок було 35.

Голова, пані Ф. Терновець, попросила настоятеля о. С. Семотюка відкрити збори молитвою. Пані Е. Король прочитала протокол з минулих річних зборів.

Звіти здавали: голова, пані Ф. Терновець, заст. голови, пані А. Звоздецька, друга заст. голови, пані Г. Михальчук, касирка, пані С. Павлюк. Контрольна комісія: пані С. Турта, кореспонденційна секретарка пані Н. Жмурко. Шкільний ком.: пані М. Ґуглич, місійної праці — пані О. Хіжан. Добродійний ком.: пані В. Клапій. Сестриця до церкви — пані В. Клапій. Референтка „Променя" пані Д. Воронюк, Референтка бібліотеки пані Ф. Терновець. Референтка СУМК А. Звоздецька. Базаровий комітет, пані М. Зинич, бінговий — пані Д. Татарчук, пані М. Ангел.

Впродовж 1980 року відбулося 8 місячних зборів, 4 похоронні обіди, 7 перекусок на імпрезах, відбулося два пущення, мали новорічну забаву, відсвяткували храмове свято. Приготовили Йорданську Св. Вечерю, спільне Свячене". Видали сніданок для дітей підчас великодної сповіді. Членки помагали з чаєм під час вшанування владики Бориса, членки помагали з весняним чаєм. Відвідали дім для старших. Наш відділ брав активну участь під час святкування „Дня Спадщини" в парку Гавриляка в місті Едмонтоні. Членки помагали в двомовній школі. Брали участь в святкуванні 75-річчя Альберти. Мали зустріч з референткою музею з Саскачевану, пані Любою Кут. Добродійний комітет висилав квіти і відвідував хворих і висилав картки хворим, картки співчуття. Членки ходили колядувати, також доглядали, щоб діти колядували. Зробили 13 кошиків на Великдень із свяченим для старших і доручили їм. Відбулося 2 базарі.

В нашій громаді існує релігійна і рідна школа, українські танки. В рідній школі маємо 20 дітей, в релігійній школі 18 дітей, в школі танків маємо 21 дітей.

Учителі панна І Костенко і панна О. Горобець, о. С. Семотюк і пані Є. Король учать релігію. Членки влаштували 2 концерти, свято Миколая, День Матері. Мали зустріч і вечерю учнів і їхніх родичів та учителів. Мали зустріч з паном В. Дам'яном, який є дорадником студентів у державних школах і провідником СУМК.

Вислали 2 делеґати на семінар СУМК в Саскатуні. Вислали делеґата на конґрес КУК до Вінніпеґу, 2 делеґати на провінційний З'їзд в Едмонтоні.

Наш відділ має 54 членкині. Цього року наш відділ дав на церкву $9,000.00, на фільм започаткування місійної праці $420.00, на музей в Саскатуні $100.00, на видавничий фонд ім. Наталі Кобринської $100.00. У пам'ять о. О. Хом'яка $50.00.

Лишилося в касі з 1979 р. $5,700.00, прихід за рік 1980 — $18,013.00, розхід — $20,469.00, в касі є $3,244.00.

Заряд на 1981 рік: голова — Ф. Терновець, 1-ша заст. голови — Ж. Зотик, 2-га заст. голови — Г. Михальчук, рекордова секр. — Є. Король, кореспонденційна секр. англійської мови — Є. Король, кореспонденційна секретарка української мови — О. Зачернюк. Контрольна комісія: М. Попович, Г. Климчук, Д. Мойсей. Шкільний комітет: М. Костенко, Н. Озіпко, Ж. Васильців, С. Веземірська, А. Звоздецька. Сестриці до церкви: Н. Савчук, В. Клапій, М. Ангел. Базаровий ком.: М. Зинич, Р. Рогоза, М. Ангел. Бінґовий ком.: Д. Татарчук, М. Ангел. Добродійний — Я. Зотик, Г. Рипка. Референтка „Променя" — Д. Вороник. Референтка бібліотеки — Ф. Терновець. Телефонічний ком.: М. Зинич, Д. Воронюк, М. Зачернюк. Освітньо-культурна референтка — Ж. Васильців, С. Веземірська. До комітету Інституту Св. Івана — Ж. Зотик, Г. Рипка. Надзірна рада СУМК: А. Звоздецька, Д. Мойсей, М. Ґуглич, Є. Король, С. Весемірська.

Після річних зборів членки подали перекуску. Пані А. Звоздецька набрала на стяжку („тейп рекорд") коляди. Колядували Д. Татарчук, В. Клапій, М. Зачернюк.

Ф. Терновець, голова
Д. Воронюк, реф. „Променя"

КАНОРА, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. М. МАРКОВИЧ

У грудні 1979 р. відбулися річні збори відділу ім. М. Маркович в Канорі, Саск. Ледве що віддихнули з вже час на річні збори, 1980. Мов блискуча панорама проминув рік, завершуючи діяльність по відділах. Різноманітна ця праця, частина якої увінчалася добрими успіхами.

Діти української та недільної шкіл пильно працювали, навчалися. З нагоди свята Св. Миколая, під умілим проводом учительок Галини Данильчук та Олесі Матійчук, діти влаштували гарний концерт. Діти відвідали Український Музей Канади у Саскатуні, та з нагоди їхнього побуту в Саскатуні відвідали храм Всіх Святих, де всеч. о. Гупка, парох, цікаво переповів дітям дещо про храм.

Члени Молодшого СУМК під директивою Соні Бартко та Одарки Король провели працю успішно. Сходини відбувалися кожного тижня. Підчас року занималися різними ручними роботами, як керамікою, вишиванням, писанням писанок, тощо.

Освітньо-культурний комітет занимався при кінці зборів відповідними програми. Комітет членства, разом з комітетом освітньо-культурним зайнялися програмою на відзначення 20-ліття журнала „Промінь". З цієї нагоди угощали членок чаєм та печивом, приписи якого появлялися, час від часу, у „Промені". Пані Анна Холод, голова Пров. Екзекутиви та пані Людвіна Зюбрак, референтка „Променя" брали участь у програмі. Під проводом комітету членки відділу придбали декілька речей до кіоска в Музею в Саскатуні.

Членський комітет зайнявся програмою вшанування заслужених членок відділу. Програма почалася вранці, коли о. прот. В. Бойчук відслужив Панахиду за упокоєних членок. В пообідній програмі вшановано одну членку за її 25-літню приналежність до С.У.К., та одну за 50-літню приналежність.

Членки відділу брали активну участь в офіційному відкритті Музею в Саскатуні. З цієї нагоди було зложено $500.00 на потреби Музею. В часі відвідин голови Музейної Фундації, пані Люби Кут, відділ знову пожертвував $500.00 на Музей.

Членки-сестриці при громаді пиль-

но та совісно доглядали потреб в церкві.

Представниця до Пансіону Старших Громадян, Соня Бартко, висловила щиру подяку о. Бойчукові за його працю при Пансіоні, як також і членкам, котрі брали участь у молитвах та котрі подавали іншу поміч. Участь членок в праці Пансіону є поважна. На Великдень цього року, як це водиться вже від років, відділ дарував писанки, паски, бабки та печиво мешканцям Пансіону. Цей жест все викликає глибоке задоволення та пошану між співжителями Пансіону та громадою.

Часто доводиться членкам відвідувати хворих та недужих членок в лікарнях або вдома. Цю функцію совісно та з великою увагою виконували членки Комітету.

По відділах часто бувають спеціяльні відмічення чи святкування. На таких оказіях Соціяльний Комітет бере на себе обов'язок угощати присутніх відповідною перекускою, або улаштовує бенкет. Цього року цей Комітет зайнявся вечерою перед річними зборами, та прощальними вечірками для від'їжджаючих членів. Взірцево відбулось в Канорі спеціяльне прийняття та вислів пошани українським піонерам Канади. Цю оказію було відсвятковано старанням відділу КУК в Канорі. Добірну й смачну перекуску подали членки місцевих відділів С.У.К., ЛУКЖ та „Юнайтед Чирч".

Під умілим проводом Ольги Ґоголь членки працювали в користь добродійних цілей у Канорі. Відзначилися членки своєю посвятою та осягненнями з нагоди кампаній-збірки на допомогу досліджування і поборювання рака" та на збірку „Юнайтед Епіл".

Немало посвяти часу та труднощів поклав комітет, який займався виданням історії відділу п. з. „Золотий Вінець". Прийміть нашу теплу та щиросердечну подяку, Добродійко Бойчук, за ввесь труд, який Ви вложили, щоб так старанно опрацювати хід життя та праці відділу за півстоліття.

Почерез представниць відділ брав участь в канорському відділі КУК. Голова, Ольга Завісляк, висловила вдоволення з праці відділу за рік, та що заряд, майже вповні, залишається незмінний. Вона закликала членок робити потрібні старання приєднати до відділу молодших жінок, щоб посилити працю відділу та єдність у громаді. Вона звернула особливу увагу на віком-старших членок, котрі по своїх силах та здібностях включаються в життя й працю при відділу.

Приходу за рік було $24,900.00.

Пожертви:

на Український Музей Канади	$1,000.00
привітальну статую при в'їзді до Канори	1,000.00
на „Український Голос"	100.00
СУС Фундацію	200.00
Оселю „Тризуб"	125.00
журнал „Промінь"	125.00
бюджет до Народного Дому	1,000.00
на удержання української та недільної шкіл	2,300.00
видатки на „Золотий Вінець" історія)	550.00

За Відділ ім. Марії Маркович:

Катерина Лабюк, касирка

РОЗБИРН, МАН.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Дворічні збори відділу відбулися в домі пані А. Стреньк 17 листопада 1980 р. Збори відкрила молитвою голова т-ва, Домка Українець і була предсідницею зборів. Звіти з діяльности т-ва здавали — секретарка Марія Коник і касирка Ганя Н. Бельбас.

У своїм звіті, голова Домка Українець найперше склала подяку членкам за кооперацію впродовж двох років. Т-во працювало по своїй зможности, бо число членок мале і всі старші. Працюють в Союзі Українок Канади, як при церкві то так і при Народнім Домі ім. Івана Франка. Членки т-ва є членками Української Православної Церкви в Розбирні, членками Народного Дому і як членки відділу Союзу Українок Канади вплачують свій бюджет до Централі Союзу, щоб належати до своєї організації. З нагоди 20-літнього ювілею журнала „Промінь" відділ склав $35.00, на Історію 50-ліття Союзу Українок Канади, на Музей до Саскатуну $100.00, Анна Ф. Бельбас була делеґатка на 35-літнім ювілею відділу в Роблин, інші членки їздили до трьох церков — Сенді Лейк, Мензі і Ґлен Елмо, голова Д. Українець і рефер. Анна Ф. Бельбас їздили до Давфину на окружний з'їзд. З нагоди 20-ліття „Променя" дали $15.00 на фонд.

Заряд відділу на 1981 р.: уступивша голова — Домка Українець, голова — Анна Ф. Бельбас і референтка освіти, заст. голови — Анна Стреньк, секретарка — Марія Коник, касирка — Ганя Н. Бельбас. Контрольна комісія — Домка Українець і Нелі Шавадуська.

Членки відділу бажають журналові і його редакторці найкращих успіхів.

Анна Ф. Бельбас, голова
Марія Коник, секр.

ДОНВЕЛ, САСК.
ВІДДІЛ ім. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

Річні збори відділу відбулися 2 грудня 1980 р. в домі пані Анни Маковської. Присутніх було 6 членок. Збори відкрила голова пані Галина Цимбаліста молитвою і хвилиною мовчанки вшановано покійних членок. Слідували звіти заряду і контрольної комісії, яка провірила фінансовий стан.

Голова пані Цимбаліста склала сердечну подяку членкам за їх щиру кооперацію і співпрацю. Хоч нас мало лишилось, однак усі членки сповняють свої зобов'язання щиро та в єдности. Членки наші вдячні нашій голові за її провід з щирим відчуття повинности.

Діяльність відділу впродовж року: відбулось 8 місячних зборів і двоє засідань заряду. На зборах, членки читали обіжники і всю кореспонденцію від Централі а також цікаві статті з „Променя" і проводили дискусії над прочитаним.

Наша діяльність дещо причинилась цього року з причин слабого здоров'я наших членок. Однак ми приготовили спільну вечерю для зустрічі учителів і видавали перекуски під час забави.

Товариство жертвує на такі цілі: Народний Дім, Церкву, Інститут ім. П. Могили, „Промінь", доброд. канадські організації — Червоний Хрест, калік, до шпиталю. Цього року в касі залишилось $1,831.50.

Заряд відділу на 1981 р.: почесна голова — Олександра Розновська, голова — Галина Цимбаліста, уступивша голова — Лелія Петрів, заст. голови — Антонія Копельчук, рекордова і фін. секр. — Петруня Процишин, касирка — Анна Маковська. Контр. комісія — Стеф. Шаковська, А. Копельчук, освіт.-програмовий комітет — Анна Маковська, Софія Малинович, Галина Симбаліста. Кухонний комітет — Копельчук, С. Мали-

нович, А. Маковська, Л. Петрів. Добродійний комітет — С. Шуковська, Целіна Павлик.

Членки відділу бажають журналові „Промінь" і його редакторці найкращих успіхів.

Петруня Процишин, секр.

ВИНИЯРД, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ДОНЬКИ УКРАЇНИ

Наш відділ ім. Доньки України складається з 15 членок. До заряду товариства входять: голова — Софія Пилипів, секретарка — Стефанія Гусак, заст. секретарки — Емілія Калин, касирка — Соня Пилипів. Церковні сестриці: Софія Пилипів, Марія Попюк, Софія Кушнірик, Надія Стрільчук, ті самі є господинями.

Працюємо для помочі церковній громаді та даємо інші малі жертви. Маємо два рази на рік чай і випродажі домашнього печива, храм, одну вечерю та видаємо обіди по Богослуженнях, які маємо 5 разів на рік.

Софія Пилипів, голова

МЕЛФОРТ, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Впродовж року членки відділу відбули 9 місячних зборів, одні збори разом з членками церковної громади. Під час Різдвяних свят ходили колядувати до „Паркленд" — дому старших громадян. Разом з членами церковної громади ходили колядувати на церкву. Після поминальної Служби Божої видали перекуску. Улаштували освітній вечір з нагоди роковин Лесі Українки, на якому читали реферат про поетку та Господині подали чай. Членки влаштували продаж Великодних пасок і писанок, мали „бінго" у домі старших громадян. Обдарували двох хворих Великодними кошиками та приготовили спільне свячене. Приготовили обід на храм нашої церкви, брали участь в окружній й полевій програмі по Богослуженні, де помагали з обідом. Разом з членами церковної громади святкували ювілей 75-ліття Саскачевану, приготовили і видали вечерю на одно весілля. Відбули вечерок з Любою Кут разом з сусідніми відділами для Українського Музею в Саскатуні. Влаштували День Подяки і вшанували заслужену довголітню працівницю відділу з нагоди її 75-ліття. Відвідували хворих членів у шпиталі і членів у смутку та дарували їх квітами.

Т-во дало $20.00 на Телемірakл, $75.00 на Музей, $280.00 на церкву. Членки покупили посуд та інші речі да Народного Дому.

Анастасія Спелей, секр.

БЛ. П. ЮЛІЯ ВОЛЯНСЬКА

Дня 12 серпня 1981 р., на 74-тім році життя упокоїлась у Ванкувері бл .п. Юлія Волянська, дружина Петра Волянського, мати і бабуня.

Юлія Волянська, з дому Леськів, народилась в Манітобі в окрузі Косів, близько Давфину, 15 квітня 1907 року. Тут вона виростала, тут вона одружилась з Петром Волянським з Давфину. Молоде подружжя спочатку замешкало у Вінніпеґу, опісля переїхали до Гледстон, Ман., а 1955 року поселились у Ричмонд, Б. К.

Похорон пок. Юлії відбувся 17 серпня при участи родини і багатьох приятелів. Чин похорону довершив свящ. А. В. Кармайкл в каплиці похоронного заведення, Ричмонд Фюнерал Гом. Тіло покійної спочило на цвинтарі Волей В'ю Меморіял Ґарден.

Бл. п. Юлія Волянська залишила в глибокому смутку чоловіка Петра, п'ятьох синів з родинами: Милтона в Медисин Гет, Джила в Піс Ривер, Ґордона в Крен Брук, Ернія в Керемавс і Тома в Саскатуніл дочки — Аделю в Абботсфорд, Вилісу в Нанаймо і Іванну в Норт Діта та 23 внуків.

Покійній вічна пам'ять!

Нев'янучий вінок у пам'ять своєї дружини склав Петро Волянській $20.00 на „Промінь", якого покійна так щиро оцінювала.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ

У глибокому смутку та великій жалобі повідомляємо наших рідних, друзів і знайомих, що 14 червня ц. р., на 57 р. свого трудолюбивого життя відійшов у вічність в Ст. Кетерінс, Онт., бл. п. Іван Лукич Бобро.

Народився Іван 27 листопада 1923 року в Україні, хутір Криштонівка, саме в час НЕП-у..., коли роздавали селянам землю. Довелось батькам зазнати розкуркулення та поневірянь. Луці Григоровичу і Теодорі Хомовній з дітьми — Іваном, Анною і Люсею, побувати на Уралі, на Кавказі та в Донбасі. Не маючи права жити в своєму хуторі на своїй землі. Все ж Іван Лукич закінчив освіту із званням інженера.

В часі другої світової війни, як совєтська армія відступила з України, Бобри повернулися на свій хутір та ненадовго, бо вже 1943 р. почали відступати німецькі війська, а людей виганяли на захід. Іван виїхав з батьками з Німеччину, а по війні разом з родиною в Бельгію на працю в копальнях. В Бельгії Іван одружився 1951 р. з Надею Мирною. 1952 року переїхали в Канаду і замешкали в Ст. Кетерінс. Тут народилось їм четверо хороших дітей, двох синів і двох дочок. Тут влаштували вони своє приватне життя і господарку, працюючи в компанії Дженерал Мотор увесь час на протязі 28 років, бо не знайшов праці за своїм фахом.

Похорон відбувся величаво. Панахиду в похоронному заведенні і чин похорону в Православній Українській Церкві Св. Юрія відправляв о. настоятель М. Критюк із участю церковного хору. По похороні, в церковній залі відбувся традиційний обід-поминки за готуванням церковного жіноцтва, а провадив обідом голова громади п. Михайло Головаш, він висловив співчуття родині, дружині і дітям та батькам покійного Івана, за понесену велику втрату мужа, батька, сина та дідуся, а громада втратила доброго члена, який будучи членом Будівельного комітету при будові цього храму.

Від родичів розповіла про бл. п. Івана тітка Олена Федорів Кошарна, що виростала разом з малих років.

Син Юрко Іванович подякував всім за чисельну присутність на похороні і обіді, особливо приїхавшим з далека з Чікаго — п-ні Тетяні Сідельник, та подякував отцеві Миколі за молитви і співчуваюче слово. Жіноцтву, що приготували обід. Від друзів і сватів сказав слово співчуття Ф. Подопригора, про доброту і щирість-щедрість бл. п. Івана і від своєї родини висловив співчуття родині покійного.

На прохання голови, п. Головаша

пані Марія Сіленко і пані Наталя Авраменко перевели збірку на нев'янучий вінок — українську пресу, яка винесла 174 доляри, з них на „Промінь" 37 долярів.

Кінцеве слово висловив о. Критюк, він підкреслив заслуги покійного Івана при будові цього храму та звертаючись до дітей сказав, щоб шанували свою маму, бабусю, дідуся та свою Українську Православну Церкву і вічною пам'яттю та молитвою закінчено трапезу-обід.

Дружина Надя подякувала отцеві за поучне змістовне слово і молитви при похороні, хорові за спів, всім родичам і всім присутнім за таку велику присутність. Всім, що жертвували на нев'янучий вінок щира подяка. А упокоєному Іванові хай буде вічна пам'ять між нами на довгі роки.

Бл. пам'яти Іван Бобро залишив у смутку: маму і тата п-во Бобрів, дружину Надю, синів Юрка і Володимира, дочок Нелю і Зіну, зятя, невістку і внука.

Присутній на похороні П. Ф.

КИТИЦЯ ДУМОК НА СВІЖУ МОГИЛУ СЛ. П. ВІРИ ТУРЧЕНЮК З ДОМУ МУЛЯРЧУК

19 травня, о годині 9-ій вечора перестало битись серце сл. п. Віри Турченюк, довголітньої членки С.У.К. відділу Доньки України, учасниці різних організаційних комітетів, як також і довголітної секретарки нашого відділу.

„Блаженна путь куди йдеш сьогодні душе" — звучали слова похоронної відправи. Скінчилась „марнота світу цього" — суєта суєт посестри Віри.

Отець Ігор мав в церкві слово про життя вічне, про життя в оселі, де нема ні болю ні журби не зітхання... а мої думки пливли тими земними стежками, якими прийшлось проходити нашій Посестрі Вірі з тими важкими переживаннями, яких Пан Біг не щадив Покійній, але й згадувались мені й ті радісні, хоч і рідкі моменти соняшного проміння.

Життєва стежка замінялась в твердий гостинець з твердими морально християнськими і національними переконаннями.

Прощаючи, нашу Посестру Віру, яку пан Біг удостоїв випити повну чашу людського переживання — по-

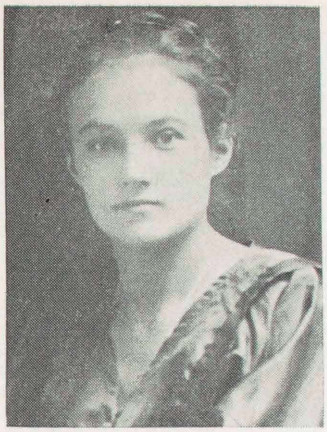

Бл. п. Віра Турченюк

чавши від юних днів — до днів „золотої осені", коли вже людина тішиться плодами свого трудолюбивого життя, стверджувалось, що життя боротьба, що життя закон, як це один з поетів сказав. І так прийшлось змагатись і Посестрі Вірі з різними життєвими труднощами.

Юні дні — дні весни проминули скоро... Вибухла Перша світова війна, а з тим і різні переживання. Покійна Віра Мулярчик зустріла свого вірного друга життя сл. п. Івана Турченюка й вони звінчалися. Відтак прийшло світле переживання: постання Української Держави, яке, хоч і тривало лише кілька років, але просвічувало протягом всього її життя. І було, якби так, як написав Олександер Олесь: „Було, чи здавалось, чи був це лиш сон? Хтось вранці застукав до наших вікон. »Вставайте, виходьте! В церквах дзвони грають і рідні прапори в городі мають... Ввставайте, виходьте, минулась руїна, скінчилась неволя! Живе Україна!«"

Образ вільної української держави понесла Посестра Віра в свою життєву мандрівку — на свою життєву скитальщину...

Покійний муж займав визначне становище в уряді УНР і треба було разом з урядом евакуватися. Родина Турченюк поселилась в корінній Польщі, де батько, поволі зростаючої родини, дістав посаду. Прийшлось пару разів міняти місце замешкання, бо поляки переносили з одної місцевості до другої. Знаходились на чужині, серед чужого оточення, але ніколи не забули свого національного походження й в тім дусі виховували своїх дітей. Українська мова, українська газета, книжка були повсякчас в їхнім домі.

Вибухає Друга світова війна, яка приносить нові життєві забурення для родини Турченюків, яка вже тоді складалась з сімох осіб. Приходить переїзд до Холма, а відтак простелюється шлях на дальшу еміграцію. Через західню Европу життєвий корабель причалює до берегів Канади — до міста Монтреалу. — І ось тут родина Турченюків включилась в церковно-громадську працю, готові послужити в кожній потребі. Покійна своєю працею й жертвенністю на національні й церковні цілі була прикладом.

Утоптаний, спільний життєвий шлях почав розгалужуватися. Доньки й сини закладали свої родини й промощували свої власні стежки... З нагоди похорону вся родина з віддалених шляхів з'їхалась віддати останній поклін своїй Мамі, Бабуні, Тещі... Почули ми зворушливе слово прощання над могилою внука Покійної, яке зворушило нас до сліз...

Мені припала честь зложити опечаленій родині й засмученій громаді співчуття від членів С.У.К., відділу Доньки України, якого Покійна була взірцевою членкою. Також прощала я нашу Посестру Віру від Товариства Прихильників Державного Центру, бо про Українську Державу Покійна не лише мріяла, але в її відновлення вона твердо й вірила. Тому саме прощала я Її словами поета Богдана Лепкого:

„Спи, Сестро, спи...
Про долю-волю тихо сни.
Про долю-волю вітчини
Чи ж можуть бути
Кращі сни!...

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

(Прощальне слово Галини Сенишин підчас похоронної тризни).

* * *

Замість вінків і квітів родина і друзі склали в пам'ять Віри Турченюк $804.00, на іконостас в Соборі св .Софії в Монтреауі, $390.00 на Фундацію Шевченка та $3,000.00 на стип. фонд ім. Віри і Івана Турченюків при Колегії Св. Андрея у Вінніпеґу.

У ПЕРШІ РОКОВИНИ УПОКОЄННЯ

Замість китиці квітів

Дня 22 вересня 1980 року, в містечку Овкбирн, Ман. відійшов у вічність бл. п. Петро Матієшин, на 59-тому році свого життя.

Народився Петро 15 квітня 1921 року у околиці Овкбирн, Ман. в родині українських піонерів Михайла і Анни Матієшин. Навчався в початковій школі „Кінґ Джордж", закінчив восьму клясу в 1937 році, вийшов з дому до праці по фармах у Миканом, відтак у Сенді Лейк, Ман. У 1943 р. став робити при оливних криницях в Альберті. 1945 р. вернувся до дому в Овкбирн і почав з батьком фармерувати. Став активним членом СУМК, виступав у мішанім хорі, та виступав в аматорськім гуртку у представленням. 26-го травня 1946 одружився з Ґенею з роду Друль.

Від молодих літ був членом Українського Народоного Дому і Української Греко-Православної Церкви Св. Володимира в Овкбирн. Подружжя коротко проживало у Торонті, працював у „Месі Ферґусон", відтак у Віннінеґу працював у СіПіАр. 1952 року знову повернув до Овкбирн, став головою церковної громади, в той час будувалася резиденція священикові на парафії. Пізніше був старшим братом в церкві.

Як фармер, був активним членом фармерської юнії, де був головою відділу чотири роки, і за свою працю був нагороджений цінним годинником.

Бл. п. Петро Матієшин

Займав місце директора у „Пул елевейторі". 1965 році продав фарму у став власником крамниці „Пітс Шапінґ Центер" в Овкбирн. Займав місце в управі „Овкбирн Кредіт Унієн. Цікавився ділянкою „Ґийм енд фиш", був активним членом „Овкбирн Меморіял Рінкс". Довгі роки занимав місце рекордового секретаря у Народнім Домі.

1978 року збудував свій новий дім. Останні два роки свого життя був головою церковної громади, в той час було поновлено цвинтар і церкву.

У великому смутку покійний залишив родичів — Михайла і Анну у старшому віці, дружину Ґеню, три брати — Андрія, Василя і Зенона, п'ять сестер — Марію (Іванишин) з родиною, Зоську (Яриш) з родиною, Фильоську (Ленден) з родиною, Ольгу (Финдлей), Лесю (Сібирт) з родиною, та багато родини, друзів і приятелів.

Вічна йому пам'ять.

В пам'ять покійного дружина справила вишивані обруси до церкви Св. Володимира в Овкбирн, склала $50.00 на пресовий фонд „Вісника" і $50.00 на пресовий фонд „Променя".

* * *

ПОДЯКА

Складаю щиру і сердечну подяку лікарні норсам у „Вінніпеґ Гелт Сентер", д-рові Коял і норсам у Шол Лейк лікарні за належний догляд хворого, о. Михайлові Залєщукові і о. Михайлові Шкрумеді за відвідини у лікарні; родині, яка дала мені поміч переносити тяжкі дні при його недузі, Впреосв. Владиці Василеві за молитви і співчуття. Всім, що прислали співчуття, пожертви і квіти. Отцям М. Залєщукові і М. Шкрумеді за їх панахиди і похорон, братчикам, які служили коло престола, дякам — М. Манулякові, М. Чвалюкові, П. Колтуцькому і хорові, членкам відділу Союзу за видання обіду. Похоронному заведенню, тілоносцям та ближчій і дальшій родині за молитви і участь у відпровадженні Петра на вічний спочинок.

Дружина Ґеня Матієшин

У четверті роковини бл. п. Марії Сиридюк з Реджайни, яка упокоїлась 18 жовтня 1977 р., складаємо нев'янучий вінок у світлу пам'ять покійної — $20.00 на журнал „Промінь".

Спи найдорожча дружино, мамо, бабуню і прабабуню.

Муж Іван — Реджайна; **дочки: Адна Сиридюк** — Вадіна Саск.; **Анна Якимишин** — Торонто; **Ґеня Морис** — Едмонтон, **син Василь Збитнюк і невістка Оля** у Фінікс, Арізона.

— — — — --

Складаємо вінок з нев'янучих квітів на свіжу могилу дорогої кузинки, бл. п. Василини Симчич, яка по довгій і тяжкій недузі упокоїлась при кінці серпня 1981 р., у світлу пам'ять покійної засилаємо $15.00 на журнал „Промінь".

Параска Бідулька — Вернон, Б. К.
Анна Ткачук — Гефорд, Саск.
Єлисавета Никіфорук — Гефорд

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

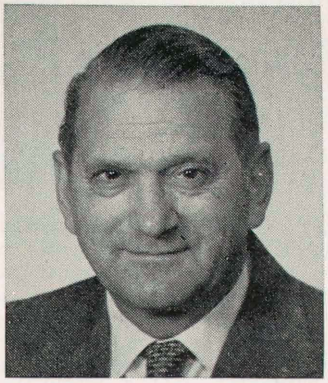

У перші роковини смерти дорогого сина, сл. п. Левка Фарини, який упокоївся 12 листопада 1980 року, складаю $100.00 на журнал „Промінь". Левко завжди любив та читав усі українські газети і журнали

Вічна йому пам'ять!

Осипа Фарина, Едмонтон

— — — — —

Складаємо $50.00 на пресфонд журнала „Промінь", як китицю троянд на свіжу могилу бл. п. митр. прот. А. Хруставки.

Членки Союзу Українок ім. Лесі Українки
Ванкувер. Добр. З. Туржанська, секретарка

— — — — —

Складаємо нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Зарвари Танчак, членки-піонерки і основоположниці відділу Союзу ім. О. Кобилянської в Роза, Ман., яка упокоїлась 30-го вересня 1981 р. на 78-му році свого життя, в її світлу пам'ять замість китиці квітів складаємо $25.00 на журнал „Промінь". Покійній вічна пам'ять.

Донькам — Марії і Лесі і внукам покійної висловлюємо глибоке співчуття.

За відділ — Анна Баран, кор. секр.

— — — — —

Кладемо китицю квітів на свіжу могилу нашої членки, бл. п. Ани Велещук в Едмонтоні, яка упокоїлась на 71-му році свого трудолюбивого життя, відділ Союзу при Катедрі св. Івана в Едмонтоні у світлу пам'ять покійної складає $10.00 на журнал „Промінь". Покійній вічна пам'ять.

Родині висловлюємо найщиріші співчуття.

За відділ Союзу Українок — Марія Лазарук

— — — — —

На свіжу могилу нашої старшої членки, бл. п. Анни Торчиняк, яка упокоїлась 9 липня 1981 р. у світлу пам'ять покійної, членки відділу ім. О. Басарабової у Гефорді засилають $10.00 на журнал „Промінь".

А. Ткачук, Гефорд, Саск.

— — — — —

У світлу пам'ять мого дорогого мужа, батька і дідуся, Василя Матійовського, який упокоївся 21 листопада 1977 року, замість китиці квітів висилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Анна Матійовська
і діти з родинами, Овкборн, Ман.

У другі роковини упокоєння нашої мами, бл. п. Василини Никіфорук, яка упокоїлась 19-го листопада 1979 року в Норт Бетлфорд, Саск. складаємо $50.00 на журнал „Промінь".

Син Стефан і невістка Юлія Никіфоруки,
Скарборо, Онт.

— — — — —

У світлу пам'ять нашої дорогої вуйни бл. п. Марії Цисміструк, що упокоїлася в Бозі в четвер, 15-го жовтня 1981 р. в Брентфорді, Онтаріо — довголітня членка Союзу Українок Канади відділу ім. Лесі Українки в Брентфорді, замість живих квітів на її могилу, складаємо пожертву на нев'янучий вінок в сумі $40.00 на журнал „Промінь". Вічна їй пам'ять!

Анна Фігус-Ралько — Вінніпег
Іван Фігус — Вайта, Ман.

— — — — —

Складаємо нев'янучі вінки у пам'ять недавно померлих з нашої родини: бл. п. Николи Світика і Богдана Світика з Едмонтону, Филипа Зґурського і його дружини Павліни з Летбридж, Василя Грицюка і його дружини Парані з Дейсленд, Алта., наших приятелів — Івана Андріяшика, Летбридж, Ольги Маскаль — Саскатун, св. п. прот. А. Хруставки, у пам'ять покійних складаємо $20.00 на „Промінь".

І. П. і Анастасія Світики, Келґари

— — — — —

Кладемо нев'янучий вінок на свіжу могилу Захарія Блощинського, нашого дорогого мужа, батька і дідуся, який упокоївся 7 червня 1981 р. в Лондоні Онт. на 75-ім році свого життя, у світлу пам'ять покійного складаємо $25.00 на „Промінь".

Покійному вічна пам'ять.

Дружина Євгенія, діти і внуки, Лондон, Онт.

— — — — —

У п'яті роковини смерти мого дорогого мужа Юрія Гребенюка, який упокоївся 16 жовтня, 1976 р. у світлу пам'ять покійного складаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія і дочки — Оля, Савеля,
Леся і Славка з родинами.

— — — — —

Відділ ім. Лесі Українки при Соборі Пресв. Трійці у Ванкувері складає $10.00 на журнал „Промінь" як нев'янучий вінок у пам'ять нашої членки, бл. п. Василини Гоменюк, яка упокоїлась 5-го квітня 1981 р.

За відділ,
Лелія Митрук — голова

— — — — —

У перші роковини упокоєння мого незабутнього мужа, батька і дідуся, бл. п. Михайла Луцюка, який упокоївся 3 грудня 1980 р. в Саскатуні, кладу китицю нев'янучих квітів та в світлу пам'ять покійного засилаю $20.00 на журнал „Промінь".

Іврон і Денис з родинами, Саскатун

— — — — —

У третю річницю упокоєння нашого незабутнього мужа, батька і дідуся бл. п. Павла Степового, який відійшов у вічність 14-го жовтня 1978 р., у його світлу пам'ять засилаємо $15.00 на „Промінь". Хай пам'ять про нього буде завжди з нами!

Дружина Емілія Степова,
дочки Оля і Орися та внуки

Довкола дому

Стефанія Кульба

Вступ: Недавна вийшла друком в Онтаріо книжка яку кожна господиня повинна собі набути. Книжка називається „Найкращі з допоміжних кухонних порад Мері Еллен — "Mary Ellen's Best of Helpful Kitchen Hints" Mary Ellen Pinkham, published by Warnes Books, Inc. New York.**

Батерії (до ручних ліхтариків, радіо, фотоапаратів, тощо) і фільм (для вироблення фотознимок) **довше живуть** і витримують свою силу як тримати їх в холодільнику. Як ваші підноски або коритка на лід (айстрейз) примерзають, постеліть під них кавальчик воскового паперу.

СИЛА ЯРИНИ: Ніколи не тримайте моркву з гичкою. Гичка (верх) моркви треба відрізати і викинути бо ця гичка дальше тягне вогкість з моркви і робить її сухою і млявою. Щоб буряки були червоні треба їх варити ЦІЛИМИ по змозі хоч трошки з гичкою і додати до води трошки оцту. Кукурудза краще смакує як зелене листя відрізати і поставити на дні баняка, в якому варите. Цибуля не викликає сліз як що тримати її весь час в холодільнику.

КОТЛЕТИ В СУХАРИКАХ (BREADED PORK CUTLETS)

6 котлетів
2 розбиті яйця
2 ложки сухариків
2 ложки борошна (муки)
2 ложки товщу
сіль і перець до смаку

Котлети посолити і поперчити; обкачати в борошні, намочити в яйцях і сухариках. Товщ розігріти і смажити з обох боків — около 20 хвилин, аж зарум'яниться. Подавати.

— — —

ZUCCHINI WALNUT CAKE

2 cups sugar
1 cup oil
3 large eggs
1 tbsp cinnamon
1 tsp baking powder
1 tsp baking soda
1 tsp. vanilla
½ tsp ground ginger
½ tsp salt
3¼ cups flour
3 cups zucchini — shreded (3 medium)
1 cup walnuts — chopped

Combine all ingredients except for flour, zucchini and walnuts. Beat for 2 minutes. Fold in flour until well blended. Fold in zucchini. Fold the walnuts into the batter and mix well. Grease a large bundt pan and bake on the centre rack of a preheated 325° oven for 1 hour 15 minutes.

— — —

GOLDEN FISH BAKE

2 lbs frozen fish fillets
4 tablespoons flour
1 teaspoon salt
⅛ teaspoon pepper
1 cup milk
2 cups soft bread crumbs
4 tablespoons butter
1 teaspoon dill seed
1 cup dairy sour cream
1 lemon — sliced
Parsley

Cut frozen fillets into serving-size portions. Coat with flour and sprinkle with salt and pepper. Arrange in greased baking pan; pour milk over fish. Bake uncovered at 400° for 25 minutes.

Toast crumbs lightly in butter in frying pan. Stir dill seed into sour cream. Remove fish from oven; spread with cream mixture; top with toasted crumbs. Bake 5 minutes longer or until sour cream is set. Garnish with lemon slices and parsley.

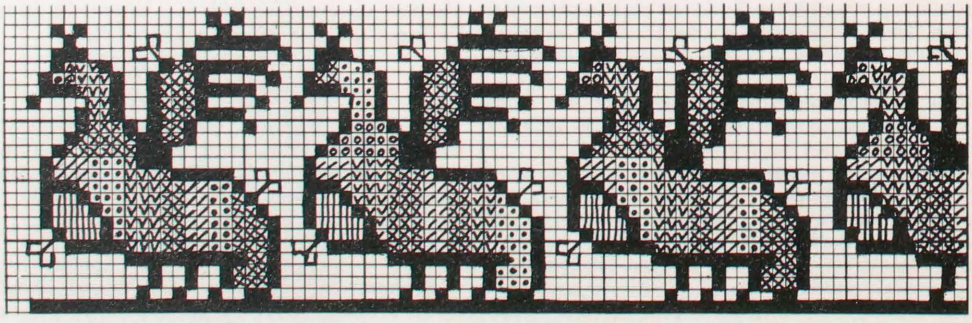

„Коники" із Буковини — село Онут, Заставна.
Краски ниток до взірця:
■ чорна, X червона, • жовта, ° помаранчева, / синя, /// золота нитка.

рисувала **Іванна Вахна**
Український Музей, Сх. Філія

Canada Post Postes Canada

ВОНО ТЯГНУЛОСЯ МАЙЖЕ 3 РОКИ.

Ми не можемо його тягнути дальше.

Вам не потрібно нагадувати, що майже все коштує набагато більше тепер, ніж коштувало 3 роки тому назад — час останнього збільшення ціни на поштові обслуги.

Але чи ви можете уявити собі, на скільки зросли оперативні кошти для поштової системи, яка обслуговує другу найбільшу країну в світі?

Кошти оперування і виповнення нашої величезної транспортної сітки, кошти істотнього устаткування і кошти нашої робочої сили в основному зросли всі.

Незважаючи на наші найбільші намагання, з'єднаний ефект цих збільшених оперативних коштів привели пошту Канади до пункту, де немає вже фінансових ресурсів, потрібних для того, щоб іти важливими кроками, щоб покращити обслугу.

Деякі кроки, які ми хочемо здійснити, такі:
ввести більш широкий контроль якости, домагаючись більш стійкої поштової обслуги в межах Канади.

Забезпечити новий процес-монітор, котрий підвищить надійну обслугу.

Збільшити доставку листів всередині багатьох спільнот, щоб забезпечити більш удосконалену обслугу.

Збільшити придатність спеціяльної поштової обслуги, такої як термінова пошта, спеціяльна достава і електронічна пошта.

ЗДІЙСНИТИ ПОЗИТИВНУ ДІЮ.

Як тільки Канадська пошта стане публічною корпорацією, вона буде мати нагоду вільно оперувати як більш відповідний і ефективний бізнес, і зчасом перестане бути субсидіюючою рукою уряду з його випливаючим тягарем для податковців.

Але жодний бізнес не може бути здоровим і ефективним, якщо він не визнає і не прийме економічні дійсності, в котрих він мусить функціонувати.

А теперішня реальність є та, що існуючі поштові оплати не відображають коштів, які втягнули б канадську поштову обслугу в такий стан, який би повинен бути.

З цієї причини Канадська Пошта плянує здійснення нових поштових оплат на початку наступного року.

ДЕЯКІ З ЦИХ ЗАПЛЯНОВАНИХ КОШТІВ ВИ МОЖЕТЕ ПОБАЧИТИ В НАСТУПНІЙ ТАБЛИЦІ:

Лист 1-ої кляси в Канаді 0-30 гр. — 30 центів
Лист 1-ої кляси до Америки 0-30 гр. — 35 центів
Пакунок в тому самому місті 1 кг. — $1.10
Пакунок 1-ої кляси Монтреал до Ванкуверу 1 кг. — $3.35
Спеціяльна достава 1 доляр плюс значок першої кляси

Канадська пошта має державну відповідальність забезпечити найбільш надійну і удосконалену поштову обслугу. Здійснення цих нових оплат необхідні, якщо податкові оплати будуть більш зрівняні з оперативними видатками... потрібних, щоб полегшити тягар дефіциту для податковців. І найбільш важливим з усього — потрібно дозволити канадській пошті стати завдяки кращій обслузі одною з кращих поштових систем у світі.

Канадська пошта укладеними справами йде чесно вперед

Canada

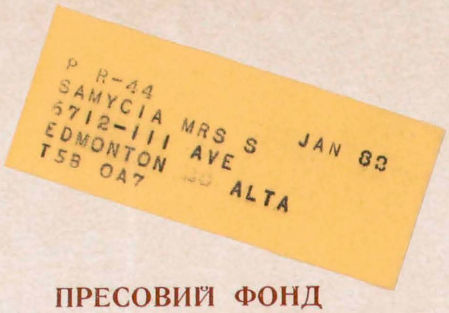

ПРЕСОВИЙ ФОНД

Едмонтон — з ювілею п-ва Ю. і А. Токариків, прислала рефер. Л. Бриджес	$173.00
Ванкувер — з відзначення членок відділу ім. Л. Українки — прислала П. Митрук	150.00
Монтреал — з ювілею п-ва М. А. Завадських — прислала рефер. Т. Сидоренко	109.00
Марія Пілат — Гамільтон	100.00
Ванкувер — з золотого ювілею — п-во Ф. і М. Богдани	100.00
Гамільтон — збірка з похоронного обіду А. Белов — прислала рефер. А. Корній	85.00
Марія Пілат — Гамільтон	25.00
Келовна — Відділ ім. Л. Українки — склали членки — прислала рефер. Р. Петращук	87.00
Лондон, Онт. — з весілля О. і К. Калюжних — прислала рефер. Г. Володченко	30.00
Лондон, Онт. — з обнови хати п-ва М. О. Співаків — прислала рефер. Г. Володченко	30.00
Йорктон — з похорону бл. п. Федака	25.00
Виниярд, Саск. — П-во Данило і Текля Кравчуки	25.00
Монтреал — Ванда Ворончак — з прощального прийняття п-ва Г. і П. Мельників	20.00
Добр. Галина Слюзар — Вінніпеґ	20.00
Марія Страшок — Едмонтон	10.00
Добр. Марія Гнатів — Йорктон	10.00
О. Кузик — Виндзор	10.00
І. Пушкар — Вилли Д'Аджо, Кве.	6.00
Орися Ґудзевич — Торонто	5.00
Добр. Мінодора Фотій — Торнгил, Онт.	5.00
Анаст. Воронюк — Клифтон, Н. Дж.	5.00
Марія Мацюк — Ендрю, Алта.	5.00
Анна Бельбас — Розбирн, Ман.	5.00
Марія Шапка — Смокі Лейк (поправка з числа 10 на стор. 33)	5.00
Марія Веревка — Табер, Алта.	4.00
Катерина Варивода — Монтреал	3.00

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже третє видання про вишивки і стіби в англійській мові. Багато ілюстрована 12 сторінок взорів вишивок 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, ниток. Взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $7.00.

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA

A-25 11024-82 Ave. Edmonton, Alta.

T6G 0T2.

НОВІ НАДІСЛАНІ ВИДАННЯ

Микола Холодний — ПРО ДУШУ В ПІСНІ ТА ПРО ПІСНЮ В ДУШІ. Упорядкував Осип Зінкевич. Передрук самвидавного твору з України. Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка, Балтімор 1981.

Михайло Подворняк — ВІТЕР З ВОЛИНІ. Спогади. Видавництво Інститут Дослідів Волині. Накладом Товариства „Волинь". Вінніпеґ 1981.

Олесь Бердник — СВЯТА УКРАЇНА — Есеї і листи. Упорядкував Богдан Арей. Передрук самвидавних творів з України. Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка, Балтімор 1988.

ПАМ'ЯТКОВА КНИЖКА XIX Конвенції Союзу Українок Америки — 23, 24, 25-го травня 1981 р. Філядельфія, Па.

Микола Руденко — НА ДНІ МОРСЬКОМУ. Трагедія. Передрук самвидавного твору з України. Українське Видавництво „Смолоскип" ім. Василя Симоненка, Болтимор 1981.

M. Dmytrenko — MYKHAILYK. Translated by W. Nicholson Skorkhid. Published by W. Skorkhid, Hamilton.

Інформаційні Бюлетені Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських Угод. Випуски: ч. 1, 1978; ч. 2, 1978, безномерний, березень 1979; ч. 1, 1980; ч. 2, 1980.

НОВІ КНИЖКИ ДЛЯ ДОМУ І ХАТИ

КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ НА 1982, ціна $4.00
багато ілюстрований виховний посібник.

Д. Гуменна: ВНУКИ СТОЛІТНЬОГО ЗАПОРОЖЦЯ $5.00
Збірка оповідань.

О. Бердник: ЗОРЯНИЙ КОРСАР $9.00
Фантастична повість.

В. Барагура: МЕЧ І КНИГА $6.00
Біографічні оповідання.

УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЛЯ $22.00
Збірник виховних матеріялів.

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ — НАШЕ МАЙБУТНЄ $8.00
Есеї і антологія про українську дитину.

КАТАЛОГ НАШИХ ВИДАНЬ.

Замовлення прошу слати на адресу:

ГУРТОК ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ
16 Rivercrest Road
Toronto, Ontari M6S 4H3
Tel. 769-2535